

**OCENA STANU SANITARNEGO
MIASTA CHORZÓW ZA ROK 2015**

Spis treści

	<i>strony</i>
<i>1. Epidemiologia</i>	<i>3</i>
<i>2. Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku</i>	<i>37</i>
<i>3. Higiena komunalna środowiska</i>	<i>42</i>
<i>4. Higiena pracy</i>	<i>61</i>
<i>5. Higiena dzieci i młodzieży</i>	<i>69</i>
<i>6. Zapobiegawczy nadzór sanitarny</i>	<i>76</i>
<i>7. Oświata zdrowotna</i>	<i>82</i>

Epidemiologia

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie sprawuje nadzór sanitarny na obszarze o powierzchni: - **46,82 km²**

Nadzorem sanitarnym objęte są miasta: Chorzów i Świętochłowice. PPIS w Chorzowie obejmuje swoim nadzorem ludność w liczbie **154.929 osób**; w tym dzieci i młodzież objęta PSO –28 902 **osoby**.

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA

W roku sprawozdawczym kontynuowano nadzór nad chorobami zakaźnymi zgłaszanymi przez podmioty lecznicze. Działania te obejmowały m.in. analizę formularzy zgłoszeń chorób zakaźnych, wczesne wykrywanie ognisk chorób zakaźnych/ zakażeń. W ramach bieżącego nadzoru nad przedsiębiorstwami podmiotów leczniczych zintensyfikowano kontrole w zakresie podjętych przez podmioty lecznicze działań mających na celu zapobieganie zakażeniom związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. W zakresie nadzoru nad zakażeniami szpitalnymi i drobnoustrojami alarmowymi, kontrolami objęto również placówki lecznicze udzielające całodobowych świadczeń medycznych innych niż szpitalne. Wzmocniono nadzór nad podmiotami leczniczymi o zwiększonym ryzyku wystąpienia ognisk wywołanych *Clostridium difficile* poprzez: szczegółową weryfikację zgłaszanych druków zachorowań i przegląd kart zakażeń szpitalnych podczas kontroli w szpitalach.

W 2015r. nadal prowadzono aktywny nadzór epidemiologiczny wszystkich przypadków ostrych porażenia wiotkich na oddziałach neurologii oraz neurologii dziecięcej. Prowadzono nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych przeciwko Poliomyelitis – zgodnie z programem szczepień.

Prowadzono analizę sytuacji epidemiologicznej chorób odzwierzęcych u ludzi w ramach monitoringu zoonoz. W związku ze wzrostem zachorowań wywołanych przez *Salmonellę* wnikliwie przeanalizowano sytuację epidemiologiczną w/w zachorowań w celu wykrycia powiązania między poszczególnymi przypadkami i wzrostem zatruc pokarmowych.

Sekcja NS-HKiŚ kontynuowała badania ciepłej wody użytkowej na obecności bakterii *Legionella sp.* w wewnętrznych instalacjach w budynkach stacjonarnych podmiotów leczniczych (szpitalach, zakładach opiekuńczo-pielęgnacyjnych).

Zatrucia substancjami psychoaktywnymi uruchomiły ogólnopolską akcję mającą na celu zgłaszanie zatruc wywołanych przez tzw. dopalacze. Współpracowano ze szpitalami w tym zakresie zbierając informacje o podejrzeniach zatruc środkami zastępczymi.

W sytuacji nadal aktualnego zagrożenia atakami bioterrorystycznymi w ramach powiadamiania alarmowego pełnione były całodobowe dyżury telefoniczne.

Pracownicy Sekcji Epidemiologii byli zaangażowani w działania mające na celu weryfikację obiektów kwarantannowych na terenie nadzorowanym przez PPIS w Chorzowie. Uczestniczyli

w wojewódzkich ćwiczeniach „Kwarantanna 2015” mających na celu podjęcie działań zmierzających do przygotowania obiektu kwarantannowego w związku z wystąpieniem zagrożenia epidemicznego.

W zakresie nadzoru nad uodpornieniem populacji na nadzorowanym terenie prowadzony był nadzór nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych i gospodarką preparatami szczepionkowymi.

W roku sprawozdawczym zintensyfikowano działania prowadzone w stosunku do osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych – na rodziców 3 dzieci wydano 4 upomnienia dot. poddania się szczepieniom ochronnym.

SZKOLENIA

W 2015r. Sekcja Epidemiologii we współpracy z firmami farmaceutycznymi zorganizowała naradę szkoleniowo-instruktażową, pt: „Profilaktyka chorób zakaźnych”, której odbiorcami był personel medyczny. Szkolenie nie ograniczyło się jedynie do tematyki szczepień ochronnych (analiza stanu zaszczepienia na nadzorowanym terenie, nowości w wakcynologii) i objęło również zagadnienia związane z aktualnymi wymaganiami sanitarno-higienicznymi dla podmiotów leczniczych, problem występowania pałeczek *Legionella* w instalacjach ciepłej wody w placówkach medycznych oraz programy i akcje prozdrowotne.

Pracownicy Sekcji Epidemiologii uczestniczyli w **9 szkoleniach zewnętrznych** organizowanych przez PWIS w Katowicach, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Śląski Urząd Wojewódzki, Polskie Towarzystwo Higieniczne oraz firmy organizujące konferencje medyczne. Informacje ze szkoleń zewnętrznych przekazywane były pracownikom sekcji w ramach szkoleń wewnętrznych

CHORZÓW

Miasto na prawach powiatu, położone w południowej Polsce, na Płaskowyżu Bytomsko – Katowickim będącym częścią Wyżyny Śląskiej, na terenie Górnego Śląska, na obszarze obejmującym Górnośląski Okręg Przemysłowy. Miasto leży nad rzeką Rawą, sąsiaduje z: Katowicami, Rudą Śląską, Bytomiem, Piekarami Śląskimi, Siemianowicami i Świętochłowicami.

Dzielnicami Chorzowa są:

- Centrum,
- Chorzów II,
- Chorzów Stary,
- Chorzów Batory.

Miasto Chorzów zajmuje powierzchnię 33,60 km²

W roku 2015 zamieszkiwało je - 102.794 osób

I. Na terenie miasta Chorzowa w roku 2015 zarejestrowano zachorowania na następujące choroby zakaźne :

Lp.	Jednostka chorobowa	liczba zach.	wsk.zap.
1.	Salmonelloza :		
-	zatrucia pokarmowe	18	17,51
-	Inne zakażenia pozajelitowe	2	1,94
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem :		
-	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórczą	2	1,94
-	wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i>	2	1,94
-	wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	57	55,45
-	nie określone	14	13,61
3.	Inne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	10	56,21
4.	Lamblioza	13	12,64
5.	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe ogółem :		
-	wywołane przez rotawirusy	118	114,79
-	wywołane przez norowirusy	35	34,04
-	inne określone	18	17,51
-	nie określone	11	10,7
6.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	109	612,7
7.	Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu - ogółem	52	50,58
-	w tym u dzieci do lat 2	9	50,59
8.	Jersinioza pozajelitowa	1	0,97
9.	Krztusiec	15	14,59
10.	Płonica (szkarlatyna)	128	124,52
11.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna:		
-	róża	23	22,37
12.	Kiła wczesna	1	0,97
13.	Rzeżączka	1	0,97
14.	Borelioza z Lyme	21	20,42
15.	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba szczepień	17	16,53
16.	Ospa wietrzna	374	363,83
17.	Różyczka	3	2,91
18.	Wirusowe Zapalenie Wątroby :		
a	typu B - przewlekłe	25	24,32
b	typu C		
-	- w tym typu C wg definicji przypadku – 2014r.	28	27,23
19.	Nowo wykryte zakażenia HIV	18	17,51
20.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	12	11,67
21.	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna		
-	posocznica	1	0,97
22.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowo i/lub mózgu :		
-	inne określone	1	0,97
23.	Grypa, zachorowania grypopodobne, ostre zakażenia dróg oddechowych - ogółem	51819	50410,52
-	u dzieci w wieku od 0-14 lat	23259	22626,8
24.	Gruźlica	51	49,61

Liczba ludności m. Chorzowa : 102.794 na dzień 31.12.2015r.

Liczba dzieci do lat 2 - 1779

Oceniając sytuację epidemiologiczną miasta Chorzowa w roku 2015 można stwierdzić, że w porównaniu z rokiem 2014 **zmniejszyła się liczba zachorowań i wskaźniki zapadalności** na:

- inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez E.coli biegunkotwórczą o **5** zachorowań (wsk.zap.1,94)
- inne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 o **3** zachorowania (wsk.zap.56,21)
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy o **66** zachorowań, (wsk.zap.114,79)
- wirusowe zakażenia jelitowe nie określone o **14** zachorowania (wsk.zap.10,7)
- wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 o **23** zachorowania (wsk.zap.612,7)
- biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO o **50** zachorowań (wsk.zap.50,58)
- w tym dzieci do lat 2 o **7** zachorowań (wsk.zap.50,59)
- kiła wczesna o **4** zachorowania (wsk.zap.0,97)
- borelioza z Lyme o **4** zachorowania (wsk.zap.20,42)
- styczność i narażenie na wściekliznę o **1** przypadek (wsk.zap.16,53)
- ospa wietrzna o **884** zachorowania (wsk.zap.363,83)
- różyczka o **12** zachorowań (wsk.zap.2,91)
- WZW typu B - o **11** zachorowań (wsk.zap.24,32)
- WZW typu C wg definicji przypadku 2014 o **11** zachorowań (wsk.zap.27,23)
- grypa, zachorowania grypopodobne, ostre zakażenia dróg oddechowych u dzieci w wieku od 0 – 14 lat o **1187** zachorowań (wsk.zap.22626,8)
- gruźlica o **12** zachorowań (wsk.zap.49,61)

Zwiększyła się liczba zachorowań i wskaźniki zapadalności na :

- salmonella zatrucia pokarmowe o **6** zachorowań (wsk.zap.17,51)
- salmonella inne zakażenia pozajelitowe o **1** zachorowanie (wsk.zap.1,94)
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe:
 - wywołane przez *Yersinia enterocolitica* o **1** zachorowanie (wsk.zap. 1,94)
 - wywołane przez *Clostridium difficile* o **4** zachorowania (wsk.zap.55,45)
 - nie określone o **7** zachorowań (wsk.zap.13,61)
- lamblioza o **6** zachorowań (wsk.zap.12,64)
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy o **28** zachorowań, (wsk.zap.34,04)
- wirusowe zakażenia jelitowe inne określone o **2** zachorowania (wsk.zap.17,51)
- jersinioza pozajelitowa o **1** zachorowanie (wsk.zap. 0,97)
- krztusiec o **12** zachorowań (wsk.zap.14,59)

- płonica o **42** zachorowania (wsk.zap.124,52)
- choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*- róża o **9** zachorowań (wsk.zap.22,37)
- rzeżączka o **1** zachorowanie (wsk.zap. 0,97)
- nowo wykryte zakażenia HIV o **14** zachorowań (wsk.zap.17,51)
- świnka o **3** zachorowania (wsk.zap.11,67)
- Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*:
 - posocznica o 1 zachorowanie (wsk.zap. 0,97)
- grypa, zachorowania grypopodobne, ostre zakażenia dróg oddechowych ogółem: o **258** zachorowań (wsk.zap.50410,52)

W odniesieniu do roku 2014 nie rejestrowano zachorowań na: ogniska zatrucia/zakażenia pokarmowego, mikobakteriozę, wirusowe zapalenie opon mózgowych, AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności,

Nie rejestrowano zachorowań na : czerwonkę, błonicę, WZW typu A, chorobę meningokokową, malarię, tężec, odrę, grypę A/H1N1.

1.1. Choroby o etiologii wirusowej:

- ospa wietrzna	- 374 zachorowań (wsk.zap.363,83)
- świnka	- 12 zachorowań (wsk.zap.11,63)
- różyczka	- 3 zachorowania (wsk.zap.2,91)
- grypa	- 51819 zachorowań (wsk.zap.50410,52)
- u dzieci w wieku od 0 – 14 lat	- 23259 zachorowań (wsk.zap.22626,8)
- WZW typu B	- 25 zachorowań (wsk.zap.24,32)
- WZW typu C wg definicji 2014	- 28 zachorowań (wsk.zap. 27,23)
- wirusowe zakażenia jelitowe ogółem	- 182 zachorowania (wsk.zap. 177,05)

1.1.1. Ospa wietrzna

Zarejestrowano **374** zachorowania, o **884** zachorowania mniej niż w roku 2014 (168 zachorowań u płci męskiej, 206 zachorowań u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupach wiekowych:

0 – 4 lat	-	167 zachorowań
5 – 9 lat	-	140 zachorowań
10 -14 lat	-	21 zachorowań
15 – 19 lat	-	13 zachorowań

Najwięcej zachorowań rejestrowano w miesiącach:

Styczeń	}	- po 51 zachorowań
Czerwiec		
Luty	-	42 zachorowania
Grudzień	-	39 zachorowań
Lipiec	-	37 zachorowań
Kwiecień	}	- po 29 zachorowań
Maj		

4 dzieci zaszczepiono p/ospie I dawką.

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku 2014 (1208,59) - najmniejszy w roku 2013 (301,00).

1.1.2. Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)

Zarejestrowano **12** zachorowań, **o 3 zachorowań więcej** niż w roku 2014 (10 zachorowań u płci męskiej, 2 zachorowania u płci żeńskiej).

Zachorowania wystąpiły w grupach wiekowych:

0 – 4 lat	-	2 zachorowania
5 - 9 lat	}	- po 4 zachorowania
10 – 14 lat		
15 - 19 lat	}	- po- 1 zachorowaniu
25 - 29 lat		

1 osoba dorosła i 3 dzieci nie były szczepione p/świnie.

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku sprawozdawczym (11,67) - najmniejszy w roku 2013 (2,84).

1.1.3. Różyczka

Zarejestrowano **3** zachorowania, **o 12 zachorowań mniej** niż w roku 2014 (2 zachorowania u płci męskiej ,1 zachorowanie u płci żeńskiej) w wieku 51 lat, 8 i 11 miesięcy

Wszystkie zachorowania u pacjentów nie szczepionych p/różyczce, wykazano jako przypadki możliwe.

Nie rejestrowano zachorowań u kobiet ciężarnych .

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku 2013 (29,43) – najmniejszy w roku sprawozdawczym(2,91)

1.1.4. Grypa

Zgodnie z definicją przyjętą na potrzeby nadzoru nad chorobami zakaźnymi w krajach Unii Europejskiej zarejestrowano **51819** zachorowań, **o 258 zachorowań więcej niż w roku 2014.** Chorowało **23259** dzieci w wieku od 0-14 lat, tj. o 1187 zachorowań mniej niż w roku 2014.

W roku sprawozdawczy nie rejestrowano zachorowań na **grypę A/H1N1.**

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku sprawozdawczym (50410,52) – najmniejszy w roku 2011 (20130,31).

1.1.5 Wirusowe zapalenie wątroby typu B

Zarejestrowano **25** zachorowań na **WZW typu B i BNO (B 18.1) o 11 zachorowań mniej niż w roku 2014,** (po 16 zachorowań u płci męskiej, 9 zachorowań u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupach wiekowych:

- 25 - 29 lat - 8 zachorowań
- 20 - 24 lat - 6 zachorowań
- 35 - 39 lat - 4 zachorowania

Zarejestrowano 1 zachorowanie u dziecka w wieku 9 lat, szczepione p/WZW B.

Wszystkie osoby z bliskiego kontaktu z chorym informowane były na piśmie o możliwości zaszczepienia się p/WZW typu B nieodpłatnie (zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych).

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku 2014 (34,58) – najmniejszy w roku 2011 (12,10).

1.1.6 Wirusowe zapalenie wątroby typu C

Zarejestrowano **28** zachorowań na **WZW typu C przewlekłe (B18.2)**, o **11** zachorowań mniej niż w **roku 2014** (po 14 zachorowań u płci męskiej i żeńskiej).

Zgodnie z obowiązującą definicją przypadku w roku sprawozdawczym wszystkie przypadki zachorowań na WZW typu C przewlekłe zakwalifikowano wg definicji 2014r.

Zachorowania rejestrowano w grupach wiekowych:

30 – 39 lat	}	- po 6 zachorowań
40 - 49 lat		
60 – 69 lat		- 5 zachorowań
50 - 59 lat	}	- po 4 zachorowania
70 i więcej lat		
20 – 24 lat		- 2 zachorowania

Zarejestrowano **1** zachorowanie u dziecka w wieku 9 lat.

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku 2014 (27,86) – najmniejszy w roku 2012 – (11,24).

W roku 2015 p/WZW B zaszczepiono ogółem:

- noworodków	- 769
- pracowników służby zdrowia	- 27
- z otoczenia chorego i nosiciela	- 6
- osoby z przewlekłym uszkodzeniem wątroby	- 9
- inne osoby	- 734
- inne osoby przewlekłe chore o wysokim ryzyku	- 34

Poradnia Hepatologiczna zarejestrowała: **19 nowych** zachorowań na WZW typu B i **23 nowe** zachorowania na WZW typu C.

Zachorowań u kobiet w ciąży nie rejestrowano.

1.1.7. Wirusowe zakażenia jelitowe, ogółem:

W roku sprawozdawczym zarejestrowano:

- **118** zachorowań na zakażenie jelitowe **wywołane przez rotawirusy**, o **66 zachorowań mniej** niż w roku 2014 (64 zachorowania u płci męskiej , 54 zachorowania u płci żeńskiej), (wsk.zap.114,79),
- **35** zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe **wywołane przez norowirusy** o **28 zachorowań więcej** niż w roku 2014 (17 zachorowań u płci męskiej, 18 zachorowań u płci żeńskiej) (wsk.zap.34,04),
- **18** zachorowań na **wirusowe zakażenia jelitowe inne określone** o **2 zachorowania więcej** niż w roku 2014 (10 zachorowań u płci męskiej, 8 zachorowań u płci żeńskiej) (wsk.zap.17,51)
- **11** zachorowań na **wirusowe zakażenia jelitowe nie określone** o **14 zachorowań mniej** niż w roku 2014 (4 zachorowania u płci męskiej, 7 zachorowań u płci żeńskiej) (wsk.zap.10,7)
- **109 zachorowań** wystąpiło w grupie wiekowej do lat 2 (56 zachorowań u płci męskiej, 53 zachorowania u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe rejestrowano w miesiącach:

marzec	- 31 zachorowań
kwiecień	- 26 zachorowań
styczeń	- 25 zachorowań
luty	- 16 zachorowań

1.2 Choroby o etiologii bakteryjnej

- borelioza z Lyme	- 21 zachorowań (wsk.zap.20,42)
- krztusiec	- 15 zachorowań (wsk.zap.14,59)
- płonica	- 128 zachorowań (wsk.zap.124,52)
- zatrucia pokarmowe	- 18 zachorowań (wsk.zap.17,51)
- salmonelloza pozajelitowa	- 2 zachorowania (wsk.zap.1,94)
- gruźlica	- 51 zachorowań (wsk.zap.49,61)

- bakteryjne opon mózgowych i/lub mózgu	- 1 zachorowanie (wsk.zap.0,97)
- inne bakteryjne zakażenia jelitowe	- 75 zachorowań (wsk.zap.72,96)
- róża	- 23 zachorowania (wsk.zap.22,37)
- Jersinioza	- 1 zachorowanie (wsk.zap.0,97)
- biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO	- 52 zachorowania (wsk.zap.50,58)

1.2.1 Borelioza z Lyme

Zarejestrowano **21** zachorowań na Boreliozę z Lyme, **o 4 zachorowania mniej** niż w roku 2014 (12 zachorowań u płci męskiej, 9 zachorowań u płci żeńskiej).

Zachorowania rejestrowano w grupach wiekowych:

65 i więcej lat	- 6 zachorowań
30 - 39 lat	} - po 3 zachorowania
50 - 59 lat	
20 - 29 lat	- 3 zachorowania
0 - 4 lat	} - po 1 zachorowaniu
60 - 64 lat	

Wszystkie zachorowania wykazano jako **przypadki potwierdzone**.

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku 2014 (24,01) – najmniejszy w roku 2011 (11,17).

1.2.2. Krztusiec

Zarejestrowano **15** zachorowań na krztusiec, **o 12 zachorowań więcej** niż w roku 2014 (3 zachorowania u płci męskiej, 12 zachorowań u płci żeńskiej).

Zgodnie z definicją przyjętą na potrzeby nadzoru epidemiologicznego zachorowania wykazano jako:

- 10 zachorowań - przypadek potwierdzony
- 3 zachorowania - przypadek możliwy
- 2 zachorowania - przypadek prawdopodobny

Zachorowania wystąpiły w grupach wiekowych:

10 - 14 lat	-	4 zachorowania
20 - 29 lat	}	- po 3 zachorowania
50 - 59 lat		
60 - 69 lat		
0 - 2 lat	}	- po 1 zachorowaniu
30 - 34 lat		

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku 2012 (15,92) – najmniejszy w roku 2014 (2,88).

1.2.3. Plonica (szkarlatyna)

Zarejestrowano **128** zachorowań, o **42 zachorowania więcej** niż w roku 2014 (74 zachorowań u płci męskiej, 54 zachorowań u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupach wiekowych:

5 - 9 lat	-	61 zachorowań
0 - 4 lat	-	57 zachorowań

Najwięcej zachorowań rejestrowano w miesiącach:

Grudzień	-	36 zachorowań
Maj	-	15 zachorowań
Luty	-	12 zachorowań
Kwiecień	}	- po 11 zachorowań
Listopad		

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku sprawozdawczym (124,52) – najmniejszy w roku 2012 (36,53).

1.2.4. Zatrucia pokarmowe

Zarejestrowano **18** zatruc pokarmowych, o **6 zachorowań więcej** niż w roku 2014, wywołanych pałeczkami Salmonella (11 zachorowań u płci męskiej, 7 zachorowań u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupach wiekowych:

0 - 4 lat	-	8 zachorowań
5 - 9 lat	-	5 zachorowań

Czynnikiem etiologicznym zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella była:

- Salmonella gr. D	- 9 zachorowań
- Salmonella gr. B	- 1 zachorowanie
- Salmonella spp.	- 2 zachorowania
- Salmonella Enteritidis	- 3 zachorowania
- Salmonella Typhimurium	- 1 zachorowanie
- Salmonella Enterica	- 1 zachorowanie
- Salmonella Infantis	- 1 zachorowanie

W ramach nadzoru epidemiologicznego przebadano **49 osób z kontaktu** z chorym (92,45%). Przeprowadzona analiza nie wykazała powiązań pomiędzy zachorowaniami.

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku sprawozdawczym (17,51) – najmniejszy w roku 2012 (7,49).

W roku sprawozdawczym zarejestrowano **6** nowych nosicieli Salmonellozy.

Na bieżąco prowadzony był nadzór nad nosicielami zarasków schorzeń jelitowych.

Zatruc grzybami nie rejestrowano.

W roku sprawozdawczym **nie rejestrowano ognisk** zatrucia/zakażenia pokarmowego.

1.2.5. Salmonelloza pozajelitowa

Zarejestrowano **2** zachorowania na **salmonellozę pozajelitową**, o **1 zachorowanie więcej** niż w roku 2014 (wsk.zap.1,94)

- **1 zachorowanie u płci żeńskiej w wieku 78l** - czynnik etiologiczny Salmonella Typhimurium, pałeczki *Salmonella* wyhodowano w moczu w trakcie hospitalizacji w oddziale chorób wewnętrznych Szpitala Powiatowego w Świętochłowicach,
- **1 zachorowanie u płci męskiej w wieku 75l** - czynnik etiologiczny Salmonella Enteritidis pałeczki *Salmonella* wyhodowano w moczu w trakcie hospitalizacji w NZOZ Szpital „Śląskie Centrum Urologii” przy ul. Strzelców Bytomskich 11 w Chorzowie.

1.2.6. Jersinioza pozajelitowa

Zarejestrowano **1** zachorowanie na **jersiniozę pozajelitową**, o **1** zachorowanie **więcej** niż w roku 2014 (wsk.zap.0,97).

Zachorowanie rejestrowano u kobiety w wieku 30 lat, wykazano jako **przypadek potwierdzony**.

1.2.7. Gruźlica

Zarejestrowano **51** zachorowań na gruźlicę, o **12 zachorowań mniej** niż w roku 2014 (35 zachorowań u płci męskiej, 16 zachorowań u płci żeńskiej), w tym: **2** gruźlice pozapłucne oraz **3** wznowy.

Zachorowania wystąpiły w grupach wiekowych:

15 – 25 lat	-	2 zachorowania
26 – 44 lat	-	22 zachorowania
45 – 64 lat	-	19 zachorowań
65 lat i więcej	-	8 zachorowań

W roku sprawozdawczym zarejestrowano **4** zgony, o **3 zgony więcej** niż w roku 2014.

Wg statusu społecznego zachorowania rejestrowana wśród :

- pracujących - 10 zachorowań
- bezrobotnych - 30 zachorowań
- emerytów/rencistów - 11 zachorowań

1.2.8. Inne zachorowania o etiologii bakteryjnej:

W roku sprawozdawczym zarejestrowano:

75 zachorowania na inne bakteryjne zakażenia jelitowe ogółem, o **5** zachorowania **mniej** niż w roku 2014 (wsk.zap. 72,96) w tym:

- **2** zachorowania wywołane przez **E. coli biegunkotwórczą** (wsk.zap.1,94) o **5** zachorowań **mniej** niż w roku 2014 (po 1 zachorowaniu u płci męskiej i żeńskiej) w wieku 2 lat i 8 miesięcy,

- **2** zachorowania wywołane przez *Yersinia enterocolitica* (wsk.zap.1,94) o **1 zachorowanie mniej** niż w roku 2014 (po 1 zachorowaniu u płci męskiej i żeńskiej) w wieku 7 lat i 19 miesięcy. Zachorowania potwierdzone badaniami serologicznymi,
- **57** zachorowań wywołanych przez *Clostridium difficile* (wsk.zap.55,45) o **4 zachorowania więcej** niż w roku 2014 (25 zachorowań płci męskiej, 32 zachorowania u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupach wiekowych:

75 i więcej lat	-	32 zachorowania
65 – 74 lat	-	12 zachorowań

Najwięcej zachorowań rejestrowano w miesiącach:

Kwiecień	-	9 zachorowań
Luty	-	8 zachorowań
Marzec	}	- po 7 zachorowania
Grudzień		

- **14** zachorowań na **inne bakteryjne zakażenia jelitowe nie określone** (wsk.zap.55,45) o **7 zachorowań więcej** niż w roku 2014 (po 7 zachorowań u płci męskiej i żeńskiej) **10** zachorowań wystąpiło w grupie wiekowej **0 – 4 lat**,
- **1** zachorowanie na **bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu – inne określone (G04.2) (wsk.zap.0,97)** analogicznie jak w roku 2014.

Zachorowanie rejestrowano u dziecka płci żeńskiej w wieku 3 miesięcy.

W ciągu ostatnich pięciu lat najwyższy wskaźnik zapadalności rejestrowano w roku sprawozdawczym (wsk.zap.2,88), najmniejszy w latach 2011,2012 (wsk.zap.0,93).

- **Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjna:**

W roku sprawozdawczym zarejestrowano **1** zachorowanie na **posocnicę wywołaną *Streptococcus pneumoniae* o 1 zachorowanie więcej** niż w roku 2014 (wsk.zap. 0,97). Zachorowanie rejestrowano u kobiety w wieku 49 lat.

1.2.9. Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu:

Zarejestrowano ogółem **52** zachorowania na **biegunkę i zapalenie żołądkowo-jelitowe BNO** (wsk.zap.50,58), o **50 zachorowań mniej** niż w roku 2014 (32 zachorowania u płci męskiej, 20 zachorowań u płci żeńskiej).

U dzieci do lat 2 zarejestrowano **9** zachorowań (wsk.zap.50,59) o **7 zachorowań mniej** niż w roku 2014.

Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupie wiekowej:

0 – 4 lat	-	17 zachorowań
20 – 29 lat	-	12 zachorowań
30 – 39 lat	-	10 zachorowań

Najwięcej zachorowań rejestrowano w miesiącach:

kwiecień	-	9 zachorowań
styczeń	-	8 zachorowań
wrzesień	-	6 zachorowań
czerwiec	}	- po 5 zachorowań
październik		

1.2.10. Choroba wywołana przez *Streptococcus pyogenes*, inwazyjna:

Zarejestrowano **23** zachorowania na **różę**, o **9 zachorowań więcej** niż w roku 2014 (15 zachorowań u płci męskiej, 8 zachorowań u płci żeńskiej).

Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupach wiekowych:

65 i więcej lat	-	8 zachorowań
20 - 29 lat	}	- po 4 zachorowania
30 – 39 lat		
40 – 49 lat		

Wszystkie zachorowania wykazano jako **przypadki możliwe.**

1.2.11. Choroby przenoszone drogą płciową:

- zarejestrowano **1** zachorowanie **na kiłę wczesną** (wsk.zap.0,97), o **4** zachorowanie **mniej** niż w roku 2014 u mężczyzny w wieku 34 lat,
- zarejestrowano **1** zachorowanie **na rzeżączkę** (wsk.zap.0,97), o **1** zachorowanie **więcej** niż w roku 2014 u mężczyzny w wieku 34 lat.

1.3. Inne zachorowania

- pokąsania - zarejestrowano **17** przypadków pokąsań (wsk.zap.16,53)

1.3.1. Styczność i narażenie na wściekliznę/potrzeba szczepień

Zarejestrowano ogółem **17** przypadków osób pokąsanych przez zwierzęta (wsk.zap.16,53) Wszystkie osoby podjęły szczepienia p/wściekliznie.

1.3.2 Zatrucia środkami zastępczymi tzw. „Dopalacze“

W roku sprawozdawczym zarejestrowano **102** przypadki zatruc środkami zastępczymi o **57** przypadków więcej niż w roku 2014 (84 przypadków u płci męskiej ,18 przypadków u płci żeńskiej).

Zatrucia wystąpiły w grupach wiekowych:

10 – 14 lat	- 14 przypadków
15 - 19 lat	- 50 przypadków
20 - 24 lat	- 14 przypadków
25 - 29 lat	- 16 przypadków
30 - 34 lat	- 5 przypadków
35 - 39 lat	- 2 przypadki
45 - 49 lat	- 1 przypadek

Najwięcej zachorowań rejestrowano w miesiącach:

lipiec	- 24 przypadki
marzec	- 14 przypadków

maj	- 14 przypadków
czerwiec	- 10 przypadków
wrzesień	- 9 przypadków

W **5 przypadkach** zatruc środkami zastępczymi zostały oznaczone nazwy tzw. „dopalaczy”: AMULET ALGIZ , ROZPAŁKA DO GRILA (2x), MOCARZ, MŁOTEK.

W **97 przypadkach** nazwa „dopalacza” lub substancji psychoaktywnej - **nieznana**.

W roku sprawozdawczym prowadzono bieżący nadzór nad terminowym zgłaszaniem przez lekarzy na zgodnych z wymogami rozporządzenia formularzach zgłoszeń wszystkich podejrzeń zachorowań/zachorowań i zgonów na choroby zakaźne.

Prowadzono rejestr zachorowań wg jednolitego programu komputerowego i w książkach chorób zakaźnych. Wywiady epidemiologiczne były przeprowadzane terminowo do 24 godzin od zgłoszenia.

Ogółem przeprowadzono **328 wywiadów epidemiologicznych**.

II. Szczepienia ochronne

W roku 2015r. obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży od 0-19 r. ż. wykonywane były w 15 poradniach dziecięcych i 1 oddziale noworodkowym.

Oddział noworodkowy i poradnie „D” skontrolowano 3 x w roku. W IV kwartale przeprowadzono we wszystkich punktach szczepień dla dzieci i młodzieży kontrole tematyczne dotyczące prawidłowości kwalifikowania do szczepień zalecanych u dzieci z grup ryzyka oraz ze wskazań lekarskich.

Szczepienia p/gruźlicy noworodków wykonano w 99,76%.

Odsetek uodpornionych dzieci w drugim roku życia kształtował się na następującym poziomie :

- p/błonicy i tężcowi - 98,54%
- p/krztuścowi - 98,54%
- p/poliomyelitis - 98,54%
- p/haemophilus influenzae - 98,54%
- p/świnie, odrze i różyczce - 83,55%

Dzieci w 6 roku życia zaszczepiono I dawką przypominającą przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi i poliomyelitis w **47,8%** , tj. o 19,2 % mniej niż w roku ubiegłym. W 10-tym roku życia przeciw świnie, odrze i różyczce zostało zaszczepionych **63,86%** dzieci, o 18,64 % mniej niż w roku

2014. Gimnazjaliści w 14-tym roku życia zostali zaszczepieni II dawką przypominającą p/błonicy i tężcowi w **86,10 %**, o 7,70% więcej od roku poprzedniego.

Młodzież w 19-tym roku życia w **73,07%** została uodporniona p/tężcowi i błonicy, więcej o **9,97%** w stosunku do roku poprzedniego.

W ramach szczepień zalecanych, profilaktycznie, odpłatnie p/WZW typu B szczepienia podjęło **657** osób, w tym **77** osób doszczepiono 4 i 5 dawką przypominającą.

P/WZW typu A zaszczepiło się w sumie **21**osób, p/grypie szczepienia podjęło **1827** osób.

Ponadto p/Streptococcus pneumoniae zaszczepiło się **480** osób, w tym **475** dzieci do lat czterech, a p/Neisseria meningitidis - **38** osób (wszystkie osoby były w wieku od 0 do 19 lat).

Przeciwko biegunce rotawirusowej zaszczepiono **226** dzieci w pierwszym roku życia.

Analizując sytuację stanu zaszczepienia dzieci i młodzieży stwierdza się, że stan uodpornienia w rocznikach podlegających do szczepień obowiązkowych jest zadowalający.

Ponadto, od początku roku 2015 odnotowuje się wzrost osób uchylających się od szczepień ze względu na wpływy ruchów antyszczepionkowych. Pracownicy Sekcji Epidemiologii w dalszym ciągu podejmują działania w celu udzielania wiarygodnej informacji na temat szczepień ochronnych oraz preparatów szczepionkowych poprzez wysyłanie pism informacyjnych, a w stosunku do 2 rodziców wszczęto postępowanie administracyjne.

W maju 2015r. zorganizowano naradę szkoleniowo-instruktażową na której zgromadziło się 36 uczestników, w tym zarówno lekarzy jak i pielęgniarki zatrudnione w punktach szczepień na terenie Chorzowa oraz Świętochłowic. Tematyka spotkania była bardzo różnorodna, począwszy od nowości w preparatach szczepionkowych po analizę stanu zaszczepienia na terenie Chorzowa i Świętochłowic za rok 2014r. Podczas narady omówiono również wyniki kontroli przeprowadzonych w I kwartale 2015r. w punktach szczepień dotyczących poprawności wykonywania rocznego sprawozdania ze szczepień ochronnych MZ-54 za rok 2014.

III. Ocena stanu sanitarnego i technicznego przedsiębiorstw podmiotów leczniczych

Kontrolami w 2015r. objęto przedsiębiorstwa podmiotów leczniczych, które zaklasyfikowano do kontroli kierując się następującymi kryteriami:

- zgodność wdrożonych procedur z wymaganiami,
- ilość komórek organizacyjnych świadczących usługi medyczne,
- prowadzenie procedur dezynfekcji i sterylizacji,
- wykonawstwo obowiązkowych szczepień ochronnych,
- struktura organizacyjna przedsiębiorstwa,
- ocena stanu sanitarno-porządkowego w latach poprzednich,
- zgłaszalność chorób zakaźnych.

Kontrolami planowymi objęto podmioty lecznicze udzielające stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych, przedsiębiorstwa ambulatoryjne mające w swoich strukturach poradnie POZ oraz przedsiębiorstwa i praktyki zawodowe wykonujące procedury medyczne. Wykonawstwo szczepień ochronnych oraz prawidłowość prowadzonej przez pielęgniarki dokumentacji w tym zakresie było weryfikowane podczas planowych kontroli. Ponadto, wyznaczono kilkanaście punktów szczepień, które skontrolowano dodatkowo, kierując się ilością zaoptowanych dzieci oraz niską ich wyszczepialnością. Kontrolami ponadplanowymi objęto także punkty szczepień dla dorosłych.

Kontrole poza harmonogramem kontroli przeprowadzane były na wniosek samych podmiotów leczniczych, w związku z koniecznością rejestracji nowych komórek organizacyjnych w Urzędzie Wojewódzkim lub też w związku z powstawaniem nowych przedsiębiorstw podmiotów leczniczych. W roku sprawozdawczym skontrolowano dodatkowo oddziały: dermatologiczny, chorób płuc i gruźlicy i obserwacyjno-zakaźny.

Podczas planowych kontroli w w/w placówkach oceniano:

- bieżący stan sanitarno-porządkowy,
- stan techniczny rzutujący na stan sanitarny,
- ocenę ryzyka wystąpienia zakażenia związanego z wykonywaniem świadczeń medycznych,
- procedury zapobiegające zakażeniom i chorobom zakaźnym,
- zgodność opracowanych i wdrożonych procedur higienicznych z ich realizacją,
- przeprowadzanie kontroli wewnętrznych,
- ocenę wykonawstwa szczepień ochronnych,
- prawidłowość prowadzonej dokumentacji szczepień,
- dostosowanie postępowania z odpadami medycznymi do aktualnych wymagań prawnych w tym zakresie,
- jakość sanitarną ciepłej wody użytkowej w zamkniętych przedsiębiorstwach podmiotów leczniczych na obecność *Legionella sp.* – nadzór prowadzony przez Sekcję NS-HKiŚ,
- działalność Zespołów i Komitetów Kontroli Zakażeń Szpitalnych oraz rejestrację zakażeń szpitalnych i drobnoustrojów alarmowych.

Podział przedsiębiorstw leczniczych ze względu na rodzaj podmiotów leczniczych będących ich organami założycielskimi, zgodnie z art. 4 ustawy o działalności leczniczej przedstawiał się następująco:

- 3 szpitale funkcjonowały w ramach samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; są to: SPZOZ Zespół Szpitali Miejskich, Chorzowskie Centrum Pediatrii i Onkologii oraz Szpital Specjalistyczny. Organami założycielskimi dwóch pierwszych placówek jest Gmina Chorzów, natomiast ostatniej – Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
- zgodnie ze statutem samodzielnym publicznym zakładem opieki zdrowotnej jest również Stacja Pogotowia Ratunkowego, której organem założycielskim jest Zarząd Województwa Śląskiego (nie udziela świadczeń ambulatoryjnych, a jedynie wyjazdowe na wezwanie),
- jako stowarzyszenia/fundacje funkcjonują: „Hospicjum Chorzowskie” ul. Szpitalna 25, NZOZ PCK Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy ul. Plac Piastowski 1, LIMF-MED ul. Św. Piotra 9 oraz NZOZ Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczy w Chorzowie przy ul. Czystej 7,
- organizacja kościelna: Archidiecezjalny Dom Hospicyjny bł. Jana Pawła II w Katowicach Pielęgniarska Opieka Długoterminowa Domowa ul. Skrajna 2a,
- podmiotami leczniczymi pozostałych zakładów są przedsiębiorcy.

W rejestrze podmiotów leczniczych Sekcji NS-EP w 2015r. figurowało:

- ✓ **8** podmiotów leczniczych udzielających całodobowych, szpitalnych świadczeń medycznych,
- ✓ **5** podmiotów leczniczych udzielających całodobowych świadczeń medycznych, innych niż szpitalne,
- ✓ **73** podmioty lecznicze udzielających ambulatoryjnych świadczeń medycznych, z podziałem na:

- podstawowa i specjalistyczna opieka zdrowotna	- 49 podmiotów,
- laboratoria diagnostyczne	- 2 podmioty,
- rehabilitacja lecznicza	- 9 podmiotów,
- opieka długoterminowa domowa	- 7 podmiotów,
- punkty poboru materiału do badań laboratoryjnych	- 5 podmiotów,
- stacja pogotowia ratunkowego.	
- ✓ **118** praktyk zawodowych.

W powyższym zestawieniu ujęto **20 filii** (przedsiębiorstw), których podmioty lecznicze oraz inne prowadzone przez nie przedsiębiorstwa podmiotów leczniczych znajdują się poza nadzorowanym terenem.

Na terenie Chorzowa nadzorem sanitarnym objęte są również obiekty prowadzące działalność leczniczą na podstawie wpisu do Rejestru Działalności Gospodarczej pod odpowiednimi kodami PKD (działalność medyczna). Są to **24 obiekty**, w tym: **15** pracowni protetycznych, **7** gabinetów masażu i fizykoterapii oraz **2** gabinety medycyny niekonwencjonalnej.

LECNICTWO STACJONARNE (SZPITALE)

Na terenie miasta Chorzowa w 2015r. funkcjonowały:

3 podmioty lecznicze niebędące przedsiębiorcami:

- SP ZOZ Szpital Specjalistyczny przy ul. Zjednoczenia 10,
- SPZOZ Zespół Szpitali Miejskich ul. Strzelców Bytomskich 11 (dodatkowa lokalizacja przy ul. K. Miarki 40),
- SPZOZ Chorzowskie Centrum Pediatrii i Onkologii przy ul. Truchana 7.

5 podmiotów leczniczych będących przedsiębiorcami:

- NZOZ Szpital Prywatny „Weiss Klinik” przy ul. Wiejskiej 4,
- NZOZ Szpital – Lecznica Dzieci i Dorosłych przy ul. Powstańców 27,
- NZOZ Szpital „Śląskie Centrum Urologii” przy ul. Strzelców Bytomskich 11,
- Chorzowskie Centrum Kardiologii przy ul. Strzelców Bytomskich 11,
- Śląski Instytut Matki i Noworodka przy ul. Strzelców Bytomskich 11.

We wszystkich szpitalach przeprowadzono łącznie **36 kontroli** w tym:

- **8** kontroli kompleksowych, zgodnie z harmonogramem,
- **6** kontroli sprawdzających,
- **7** kontroli w związku z wnioskami stron o wydanie decyzji celem rejestracji w Urzędzie Wojewódzkim,
- **8** kontroli oceniających działalność Zespołów i Komitetów Kontroli Zakażeń Szpitalnych,
- **4** kontrole w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych,
- **3** kontrole w związku ze zgłoszonymi interwencjami.

Sekcja Epidemiologii wydała **5 decyzji** administracyjnych nakazujących usunięcie nieprawidłowości dotyczących :

- niezgodnych z wymogami ścian, podłóg, framug drzwiowych i wyposażenia pomieszczeń,
- niezmywalnych powierzchni mebli,

- niedrożnych umywalek w oddziale chirurgicznym żeńskim,
- braku dozowników na stanowiskach mycia rąk w oddziale dermatologicznym.

Jedna decyzja została wykonana w terminie. Termin realizacji pozostałych czterech decyzji upływa w 2016r.

Nie nałożono mandatów karnych.

W 2015r., w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.* Sekcja NS-HKiŚ skontrolowała w Chorzowie **4 szpitale** :

- **SPZOZ Chorzowskie Centrum Pediatrii i Onkologii przy ul. Truchana 7** pobrano próbki wody do badań na obecność bakterii *Legionella sp.* z instalacji ciepłej wody użytkowej i stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych parametrów. Wydano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie parametrów ciepłej wody do stanu zgodnego z wymaganiami rozporządzenia MZ, którą wykonano w terminie.
- **NZOZ Szpital „Śląskie Centrum Urologii” przy ul. Strzelców Bytomskich 11**, wydano decyzję administracyjną dot. wyłączenia z użytkowania urządzeń prysznicowych, perlatorów do czasu doprowadzenia w obiekcie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* do stanu zgodnego z wymaganiami z terminem natychmiastowym oraz decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody do stanu zgodnego z wymaganiami rozporządzenia MZ z terminem wykonania do 2016r.
- **SP ZOZ Zespół Szpitali Miejskich w Chorzowie przy ul. K. Miarki 40**, w którym stwierdzono ponadnormatywną liczbę bakterii *Legionella sp.* W związku z powyższym wydano decyzję administracyjną z terminem natychmiastowym dot. wyłączenia z użytkowania urządzeń prysznicowych, perlatorów do czasu doprowadzenia w obiekcie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* do stanu zgodnego z wymaganiami oraz decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody do stanu zgodnego z wymaganiami rozporządzenia MZ z terminem wykonania do 2016r.
- **Szpital Specjalistyczny w Chorzowie** - wydano decyzję administracyjną dot. wyłączenia z użytkowania urządzeń prysznicowych, perlatorów do czasu doprowadzenia w obiekcie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* do stanu zgodnego z wymaganiami z terminem natychmiastowym oraz decyzję administracyjną nakazującą

doprowadzenie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody do stanu zgodnego z wymaganiami rozporządzenia MZ z terminem wykonania do 2016r.

Procesy dezynfekcji

W części szpitali posiadających w swoich strukturach bloki operacyjne narzędzia medyczne nie są dezynfekowane na miejscu. Narzędzia zabezpiecza się przed wysychaniem zabrudzeń organicznych poprzez spryskanie odpowiednim preparatem dezynfekcyjnym. W szpitalach nie mających centralnej sterylizatorni narzędzia pochodzące z oddziałów, poradni przyszpitalnych są dezynfekowane w wyznaczonych, przystosowanych do tego celu miejscach. Dezynfekcja odbywa się metodą manualną w pojemnikach z wkładem sitowym i przykryciem. SPZOZ Zespół Szpitali Miejskich posiada centralną sterylizatornię wyposażoną w dwie przelotowe myjnie-dezynfektory typu MIELE. Od 2014r. w CHC PiO w Chorzowie funkcjonuje centralna sterylizatornia wyposażona w dwie przelotowe myjnie-dezynfektory firmy GETINGE. Ponadto, na wyposażeniu znajduje się myjka ultradźwiękowa i urządzenie do mycia dezynfekcji obuwia operacyjnego z użyciem pary - ELMASTEAM.

Szpital nie posiadające centralnej sterylizatorni korzystają z usług zewnętrznych, zarówno dla narzędzi termostabilnych jak i termolabilnych. Z usług zewnętrznych korzystają: Śląski Instytut Matki i Noworodka, Chorzowskie Centrum Kardiologii, Szpital Śląskie Centrum Urologii. Wyjątkiem od tej reguły jest NZOZ Lecznica Dzieci i Dorosłych oraz Szpital Prywatny Weiss-Klinik, gdzie narzędzia termostabilne są sterylizowane w autoklawach zlokalizowanych przy blokach operacyjnych

Procesy sterylizacji

Centralna sterylizatornia zlokalizowana w SPZOZ ZSM w Chorzowie przy ul. Strzelców Bytomskich 11 posiada certyfikat ISO i spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia 26.06.2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r. poz. 739). W strefie czystej znajdują się 2 przelotowe autoklawy typu ZENTRACERT. Biologiczna skuteczność procesów sterylizacji badana jest 1 raz w tygodniu biologicznym pakietem testowym SMART- READ umożliwiającym otrzymanie wyników w czasie 3-5 godzin od momentu sterylizacji. Wskaźniki chemiczne VI klasy są umieszczane we wnętrzu każdego pakietu/kontenera z narzędziami. Ponadto przed właściwą sterylizacją przeprowadza się test symulacyjny BOWIE - DICK. Dezynfekcja wózków/pojemników/kontenerów do transportu brudnych narzędzi odbywa się metodą manualną. Dokumentacja procesów sterylizacji prowadzona jest w formie rejestrów (dla każdego rodzaju testów skuteczności sterylizacji) oraz rejestrów zawierających informacje o parametrach fizycznych sterylizacji.

W CHC PiO w Chorzowie funkcjonuje centralna sterylizatornia, która posiada certyfikat ISO i spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia 26.06.2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2012r. poz. 739). W strefie czystej znajdują się 2 przelotowe autoklawy firmy GETINGE.

Bloki operacyjne Chorzowskiego Centrum Pediatrii i Onkologii oraz SPZOZ Zespołu Szpitali Miejskich wysyłają do centralnej sterylizatorni narzędzia w kontenerach sterylizacyjnych bezobsługowych. Jako opakowania sterylizacyjne stosowane są również rękawy foliowo-papierowe.

W przypadku szpitali sterylizujących we własnym zakresie, narzędzia sterylizowane są w pakietach składających się z dwóch warstw papieru krepowego (zestawy operacyjne) oraz w rękawach foliowo-papierowych. Autoklawy badane są za pomocą testów biologicznych Sporal A lub/i wskaźników biologicznych szybkiego odczytu.

Procesy dezynfekcji w pracowniach endoskopowych

W nadzorowanych obiektach szpitalnych znajduje się **5 pracowni endoskopowych**, tj.:

- **pracownia diagnostyczna** górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego w SPZOZ Zespół Szpitali Miejskich przy ul. Strzelców Bytomskich 11,
- **pracownia bronchoskopowa** w Szpitalu Specjalistycznym przy ul. Zjednoczenia,
- **pracownia diagnostyczna w zakresie urologii** w NZOZ Szpital „Śląskie Centrum Urologii” przy ul. Strzelców Bytomskich 11,
- **pracownia diagnostyczna w zakresie laryngologii** w NZOZ Lecznica Dzieci i Dorosłych przy ul. Powstańców 27,
- **pracownia endoskopowa w zakresie laryngologii** w Chorzowskim Centrum Pediatrii i Onkologii przy ul. Truchana 7.

W pracowni endoskopowej górnego i dolnego odcinka przewodu pokarmowego w szpitalu przy ul. Strzelców Bytomskich dekontaminacja odbywa się w myjni automatycznej posiadającej funkcję samodezynfekcji i test szczelności. Potwierdzeniem przeprowadzonej dezynfekcji jest wydruk komputerowy. Akcesoria wielorazowe są dezynfekowane manualnie i wysyłane do centralnej sterylizatorni. W Szpitalu Specjalistycznym przy pracowni bronchoskopowej wydzielona jest zmywalnia z myjnią automatyczną. Używane są wyłącznie akcesoria jednorazowe. Endoskopy po badaniu transportowane są do pomieszczenia wyposażonego w myjnię-dezynfektor. W pozostałych pracowniach stosowane są endoskopy sztywne dekontaminowane metodą manualną i poddawane sterylizacji parą wodną w nadciśnieniu.

Pralnie szpitalne

Wszystkie szpitale korzystają z usług pralni zewnętrznych, świadczących usługi dla przedsiębiorstw podmiotów leczniczych.

Bielizna czysta przechowywana w wydzielonych szafach na oddziałach lub wydzielonych pomieszczeniach przeznaczonych wyłącznie do tego celu. Bielizna brudna gromadzona jest w brudownikach w zamykanych pojemnikach/stelażach, zabezpieczona workami foliowymi i dodatkowo płóciennymi. Szpitale zlecają pranie bielizny szpitalnej zakładom pralniczym zlokalizowanym poza terenem podlegającym nadzorowi Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie. Zgodnie z przedłożoną dokumentacją, bielizna prana jest w pralniach posiadających pozytywne opinie właściwych miejscowo PPIS. Szpitale posiadają procedury postępowania z bielizną czystą i brudną.

Sekcja NS-HKiŚ dla jednego z obiektów wydała decyzję administracyjną dotyczącą zapewnienia zgodnego z wymaganiami środka transportu do przewozu bielizny czystej na oddziały i pozostałe komórki szpitalne oraz doprowadzenia do stanu zgodnego z wymaganiami ściany i podłogę w magazynie bielizny brudnej oraz ściany w magazynie bielizny czystej;

Prosektoria

Na terenie Chorzowa brak prosektoriów wchodzących w skład stacjonarnych podmiotów wykonujących działalność leczniczą.

Odpady medyczne

W 2015r. nadal prowadzono nadzór nad postępowaniem z odpadami medycznymi w w/w podmiotach, ze szczególnym uwzględnieniem wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 30.07.2010r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz. U. Nr 139, poz. 940). Sposób gromadzenia odpadów medycznych na stanowiskach pracy, magazynowania oraz przekazywania ich do unieszkodliwiania określają procedury postępowania. Na stanowiskach pracy odpady medyczne gromadzone są w typowych, prawidłowo oznakowanych pojemnikach lub workach foliowych, z zapewnieniem właściwej kolorystyki worków, a następnie - nie rzadziej niż co 72h, transportowane są przy użyciu oznakowanych i zamykanych wózków do pomieszczeń magazynowych, skąd odbierane są przez specjalistyczne firmy posiadające stosowne zezwolenia, z częstotliwością uzależnioną od rodzaju wytwarzanych odpadów oraz warunków ich magazynowania. Wobec jednego obiektu wszczęto postępowanie administracyjne w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie częstotliwości odbioru odpadów medycznych. Strona zobowiązana niezwłocznie poinformowała o dostosowaniu częstotliwości odbioru odpadów do warunków ich magazynowania, co potwierdziła przeprowadzona kontrola sprawdzająca.

Blok żywienia

Wszystkie szpitale w Chorzowie obsługiwane są przez firmy zewnętrzne dostarczające posiłki w systemie cateringowym. Kuchenki oddziałowe w większości szpitali są jednopomieszczeniowe z podziałem na stronę czystą i brudną. Mycie i dezynfekcja naczyń stołowych odbywa się w kuchenkach oddziałowych z wyjątkiem oddziałów dziecięcych w Chorzowskim Centrum Pediatrii i Onkologii ul. Truchana 7, NZOZ Szpital Lecznica Dzieci i Dorosłych ul. Powstańców 27 oraz oddziałów zakaźnych Szpitala Specjalistycznego, gdzie posiłki wydawane są w naczyniach jednorazowego użytku. Transport wewnętrzny posiłków odbywa się za pomocą wózków, porcjowanie odbywa się w salach chorych.

W Chorzowskim Centrum Pediatrii i Onkologii działa jedna kuchnia mleczna zlokalizowana przy oddziale niemowlęcym. Składa się z pomieszczenia, w którym przygotowuje się mieszanki mleczne połączonego przelotowym sterylizatorem z pomieszczeniem, w którym następuje mycie i dezynfekcja butelek. Opracowane są instrukcje i procedury oparte na zasadach systemu HACCP zapewniające bezpieczeństwo podawanych posiłków.

W jednej kuchence mlecznej w oddziale noworodkowym Śląskiego Instytutu Matki i Noworodka przy ul. Strzelców Bytomskich 11 podawane są gotowe mieszanki w sytuacjach, gdy noworodek nie może być karmiony w sposób naturalny. Noworodki z założenia i obowiązku karmione są piersią. Dzieciom podaje się gotowe do spożycia mieszanki mleczne typu RTF (Ready to feed) przy użyciu jednorazowych smoczków.

W Chorzowie zarejestrowane były **3 zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze , 1 zakład opiekuńczo - leczniczy i 1 hospicjum:**

- Hospicjum Chorzowskie przy ul. Szpitalnej 24,
- Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy AMICUS przy ul. Szpitalnej 25,
- Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy NZOZ Ośrodek Opieki Długoterminowej ASTO przy ul. Głównej 31,
- NZOZ Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy PCK przy Placu Piastowskim 19,
- NZOZ Medical Active Care przy ul. Raclawickiej 20a.

Podmiot leczniczy tworzący przedsiębiorstwo Medical Active Care prowadzi na nadzorowanym terenie 1 przedsiębiorstwo ambulatoryjne.

W ww. obiektach przeprowadzono łącznie **17 kontroli**, w tym: **5** kontroli sanitarnych, **5** kontroli oceniających działalność Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych i sposobu monitorowania zakażeń

szpitalnych i drobnoustrojów alarmowych, 7 kontrole związane z wydaniem decyzji na wniosek strony. Nie wydano decyzji administracyjnych.

Asortyment stosowanego sprzętu medycznego naruszającego lub mogącego naruszać ciągłość tkanek jest na tyle wąski, że odchodzi się od stosowania narzędzi wielorazowych na rzecz jednorazowego sprzętu - są to głównie pincety i nożyczki. Dezynfekcja ogranicza się jedynie do pojemników ssaków oraz pojemników do nawilzaczy tlenu.

Czysta bielizna przechowywana jest w zamkniętych szafach. Bielizna brudna przechowywana jest w brudownikach w zamkniętych pojemnikach. Podmioty mają podpisane umowy z pralniami technologicznie przystosowanymi do prania bielizny pochodzącej z placówek leczniczych. Schemat postępowania z odpadami medycznymi niebezpiecznymi nie odbiega od procedur stosowanych w szpitalach.

Żywnienie odbywa się w systemie cateringowym.

W 2015r., w kierunku obecności bakterii Legionella sp. Sekcja NS-HKiŚ skontrolowała w Chorzowie:

- **Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy „AMICUS”** przy ul. Szpitalnej 25, wydano decyzję nakazującą doprowadzenie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody do stanu zgodnego z wymaganiami rozporządzenia MZ
- **Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy NZOZ Ośrodek Opieki Długoterminowej ASTO** przy ul. Głównej 31,
- **NZOZ Medical Active Care** przy ul. Raławickiej 20a.

Podmioty lecznicze udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych

W roku sprawozdawczym skontrolowano 76 przedsiębiorstw podmiotów leczniczych, w których przeprowadzono łącznie 205 kontroli, w tym:

- 95 kontroli sanitarnych zgodnie z harmonogramem,
- 67 kontroli w zakresie szczepień,
- 13 kontroli sprawdzających,
- 28 kontrole w związku z wnioskiem stron o wydanie decyzji celem rejestracji,
- 2 kontroli interwencyjnych,

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano **3 decyzje**, dotyczące m.in. doprowadzenia do stanu zgodnego z wymaganiami ścian, sufitów i podłóg w pomieszczeniach zakładów, zapewnienia bieżącej, ciepłej wody w pomieszczeniu porządkowym, zapewnienia pomieszczenia sanitarno-higienicznego w gabinecie ginekologicznym, a także dostępu do obiektu osobom niepełnosprawnym. Jedną decyzję wykonano w terminie, termin realizacji 2 decyzji upływa w 2016r.

Sekcja NS-EP w roku sprawozdawczym nałożyła 2 mandaty karne na kwotę 250 zł za następujące nieprawidłowości:

- przeterminowane pakiety ze sprzętem jednorazowym,
- przeterminowane, z nieaktualnymi datami ważności środki dezynfekcyjne,
- nieprawidłowe postępowanie ze sprzętem po zakończonym sprzątnięciu.

Procesy dezynfekcji

Prowadzone są we wszystkich skontrolowanych obiektach stosujących wielorazowe narzędzia medyczne. Do tej grupy należą głównie poradnie stomatologiczne, w dalszej kolejności poradnie chirurgiczne i laryngologiczne. Poradnie lekarzy POZ bazują na sprzęcie jednorazowego użytku. Dezynfekcję przeprowadza się manualnie w opisanych pojemnikach z wkładem sitowym, pod przykryciem. Dodatkowo część poradni stomatologicznych stosuje myjki ultradźwiękowe. Do dezynfekcji stosowane są preparaty dezynfekcyjne mające dobre właściwości antyseptyczne, myjące. Niewiele poradni stomatologicznych dysponuje wydzielonym pomieszczeniem przeznaczonym do przeprowadzania procedur dezynfekcji i sterylizacji, głównie dezynfekcja narzędzi odbywa się w gabinecie lekarskim w wydzielonym miejscu. Poradnie mają opracowane procedury dot. dezynfekcji i mycia narzędzi i sprzętu medycznego.

Procesy sterylizacji

W obrębie opisywanej grupy autoklawy posiadają prawie wyłącznie obiekty posiadające gabinety stomatologiczne. Urządzenia te zlokalizowane są w gabinetach w wydzielonych miejscach w ciągu technologicznym obejmującym odcinek na materiały czyste, odcinek z autoklawem i odcinek materiałów sterylnych. Część obiektów sterylizację przeprowadza w osobnych pomieszczeniach służących tylko do tego celu. Wszystkie autoklawy należą do klasy B. Skuteczność sterylizacji badana jest za pomocą wskaźników chemicznych (wskaźniki klasy B lub D) i wskaźników biologicznych. Opakowaniami sterylizacyjnymi są rękawy foliowo - papierowe, rzadziej torebki foliowo - papierowe. Niewielki odsetek obiektów ma podpisane umowy z centralnymi sterylizatorniami.

Postępowanie z bielizną

Odchodzi się od stosowania wielorazowych prześcieradeł na kozetki, zastępując je podkładami jednorazowego użytku. W przypadku zakładów prowadzących rehabilitację leczniczą pacjenci zobowiązani są do przynoszenia własnych ręczników. Bielizna czysta wielorazowa (fartuchy lekarskie, prześcieradła) jest przechowywana w wydzielonych szafach. Bielizna brudna gromadzona jest w zamykanych, plastikowych pojemnikach w pomieszczeniach porządkowych lub w pokojach socjalnych. Obiekty skontrolowane wysyłają pranie do pralni zewnętrznych udzielających świadczeń w tym zakresie podmiotom leczniczym. Usługi pralnicze realizowane są w ramach umów z firmami zewnętrznymi posiadającymi pozytywną opinię właściwego miejscowo inspektora sanitarnego.

Postępowanie z odpadami

Odpady niebezpieczne pochodzenia medycznego są selektywnie zbierane w miejscach wytwarzania. Gromadzone są w pojemnikach wielorazowych wyłożonych workami koloru czerwonego i/lub w pojemnikach jednorazowego użytku. W większości obiektów postępowanie z odpadami było prawidłowe. Worki i pojemniki opisywane są zgodnie z wymaganiami. Transport z miejsca wytwarzania do miejsca magazynowania odbywa się w pojemnikach transportowych. Większość obiektów magazynuje odpady w urządzeniach chłodniczych zlokalizowanych poza pomieszczeniami, w których świadczy się usługi medyczne.

Część przedsiębiorstw zdecydowało się na odbiór odpadów bezpośrednio z miejsca wytwarzania. Częstotliwość odbioru w tym przypadku nie przekracza 72 godzin. Odpady odbierane są do unieszkodliwiania przez specjalistyczne firmy posiadające stosowne zezwolenia, z częstotliwością uzależnioną od rodzaju wytwarzanych odpadów i warunków ich magazynowania. Dla dwóch podmiotów leczniczych wydano zalecenia doraźne dotyczące: zaktualizowania procedury postępowania z odpadami medycznymi, doposażenia stanowiska pracy w pojemnik jednorazowego użytku do gromadzenia odpadów medycznych o ostrych końcach i krawędziach i oznakowania go zgodnie z wymaganiami. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały wykonanie doraźnych zaleceń. Na właściciela jednego obiektu wydano decyzję administracyjną dotyczącą zapewnienia zgodnej z wymaganiami częstotliwości odbioru odpadów medycznych oraz opracowania i wdrożenia procedury postępowania z odpadami medycznymi. Decyzja została wykonana w terminie.

Praktyki zawodowe lekarzy i pielęgniarek oraz obiekty prowadzące działalność leczniczą nieregulowaną

Nadzór nad praktykami zawodowymi oraz innymi obiektami prowadzącymi działalność leczniczą nieregulowaną sprawuje wyłącznie Sekcja Epidemiologii.

Na terenie Chorzowa zarejestrowanych jest **106** praktyk zawodowych lekarskich i **24** obiektów świadczących usługi medyczne nie będących podmiotami leczniczymi. Ta ostatnia grupa obiektów to głównie pracownie protetyczne oraz gabinety masażu i medycyny niekonwencjonalnej.

W ewidencji nie figurują praktyki pielęgniarstwa zlokalizowane w Chorzowie.

W praktykach zawodowych przeprowadzono łącznie **38** kontrole, w tym **23** kontroli sanitarnych, zgodnie z harmonogramem, **3** kontrole sprawdzające, **7** kontroli dotyczących wydania decyzji celem rejestracji w Izbie Lekarskiej.

W innych obiektach przeprowadzono **5 kontroli** dotyczących wydania opinii.

Wydano 1 decyzję administracyjną dot. zapewnienia m.in. prawidłowego sposobu magazynowania odpadów medycznych w gabinecie laryngologicznym oraz procedury postępowania w tym zakresie, a także doprowadzenia do stanu zgodnego z wymogami ścian i podłóg w gabinecie. Decyzję wykonano w terminie.

Nałożono **3 mandaty karne** na łączną kwotę **400zł**, m.in. za nieprawidłową dezynfekcję narzędzi, rozerwane pakiety ze sprzętem sterylnym, niewłaściwe postępowanie z bielizną.

Procesy dezynfekcji

Oprócz gabinetów stomatologicznych, gdzie przeprowadzane są procesy dezynfekcji narzędzi, gabinety stosują sprzęt jałowy jednorazowego użytku. Dezynfekcja odbywa się w pojemnikach pod przykryciem z wkładem sitowym. W części gabinetów narzędzia obrotowe są czyszczone przed dezynfekcją w myjkach ultradźwiękowych. Dezynfekcja odbywa się w wyznaczonych miejscach w gabinetach, gdzie w większości przypadków zachowany jest ciąg technologiczny: od odcinka gdzie przeprowadza się dezynfekcję do odcinka materiałów sterylnych.

Sterylizacja

Gabinety stomatologiczne wyposażone są w autoklawy klasy B. Kilka gabinetów ginekologicznych wykorzystujących wzierniki wielorazowe dysponuje własnymi autoklawami. Autoklawy są badane

wskaznikami chemicznymi i biologicznymi. Tymi pierwszymi bada się skuteczność każdego procesu sterylizacji podczas gdy testy Sporal A stosowane są ze średnią częstotliwością raz na 2 miesiące.

Postępowanie z brudną bielizną

Brudna bielizna, głównie fartuchy płócienne, na bieżąco jest zabierana do prania. Pranie odbywa się w większości przypadków w warunkach domowych. W gabinetach, gdzie badanie pacjenta odbywa się na kozetce, fotelu ginekologicznym stosowane są podkłady jednorazowe. Bieliznę czystą przechowuje się głównie poza gabinetem lekarskim.

Postępowanie z odpadami medycznymi

Odpady niebezpieczne pochodzenia medycznego gromadzone są na stanowiskach pracy w typowych, prawidłowo oznakowanych, pojemnikach lub workach foliowych, z zachowaniem właściwej kolorystyki worków, a następnie nie rzadziej niż co 72h, transportowane do wydzielonego specjalnego pomieszczenia magazynowego lub do pomieszczenia wyposażonego w urządzenie chłodnicze, odbierane do unieszkodliwiania przez specjalistyczne firmy, posiadające stosowne zezwolenia, z częstotliwością uzależnioną od rodzaju wytwarzanych odpadów oraz warunków ich magazynowania. W przypadku gabinetów prywatnych udzielających świadczeń medycznych pacjentom raz lub dwa razy w tygodniu, odpady niebezpieczne odbierane są bezpośrednio z gabinetu z częstotliwością do 72 h.

IV. Akcje deratyzacyjne

Na terenie Chorzowa przeprowadzono **2** akcje deratyzacyjne (w okresie wiosennym i jesiennym), zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Chorzowa. Przeprowadzono **8** kontroli, nałożono 1 mandat karny w wysokości 100 zł. za brak wyłożonej trucizny p/gryzoniom w kontrolowanych nieruchomościach.

V. Interwencje:

a/ dotyczące podmiotów leczniczych

W roku sprawozdawczym rozpatrzono **6 interwencji** dotyczących podmiotów leczniczych:

- **4** interwencje dotyczyły SP ZOZ Zespół Szpitali Miejskich w Chorzowie przy ul. Strzelców Bytomskich 11, tj. zakażenia świerzbelem w oddziale wewnętrznym i izbie przyjęć (3 zgłoszenia

- nie potwierdziły się w wyniku kontroli). 1 zgłoszenie dotyczyło brudnych sanitariatów w izbie przyjęć (wydano zalecenia doraźne, które wykonane zostały w terminie),
- 1 zgłoszenie dotyczyło nie stosowania rękawic jednorazowych podczas pobierania krwi w NZOZ „ENERGOMONTAŻ” w Chorzowie przy ul. Szczecińskiej 10. W trakcie przeprowadzonej kontroli zgłoszony zarzut nie potwierdził się,
 - 1 zgłoszenie dotyczyło niezapewnienia bezpieczeństwa pacjentom podczas zabiegów medycznych w NZOZ „Centrum Rehabilitacji” w Chorzowie przy pl. Powstańców Śl.1. Przeprowadzona kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

b/ dotyczące obecności gryzoni

W roku sprawozdawczym wpłynęło **31** interwencji dotyczących obecności gryzoni w posesjach (szczurów i myszy).

O złożonej interwencji zawiadamiani są (pisemnie lub telefonicznie) właściciele lub zarządcy nieruchomości, w celu przeprowadzenia wspólnych kontroli, podczas których najczęściej stwierdzano trwające już w posesjach zabiegi deratyzacyjne.

Wydano **2 decyzje administracyjne**, które wykonano w terminie.

Przeprowadzono **48 kontroli** doraźnych, **10 interwencji** było bezpodstawnych;

Od 2014r. toczy się postępowanie administracyjne w związku z decyzją wydaną przez PPIS w Chorzowie w dniu 08.04.2014r., nr: NS-EP/091/5/D-393/14, dotyczącą przeprowadzenia deratyzacji w miejscu gromadzenia odzieży używanej. Przeprowadzono 5 kontroli, wydano 5 postanowień o nałożeniu grzywny.

c/ dotyczące obecności insektów

W roku sprawozdawczym wpłynęło **25** interwencji dotyczących obecności insektów w nieruchomościach (pcheł, pluskiew, karaluchów, obrzeżków gołębic) oraz zanieczyszczania przez ptaki budynków i klatek schodowych. Przeprowadzono **45 kontroli**, wydano **2 decyzje** (które wykonano w terminie), **5** zgłoszeń okazało się bezzasadnych;

d/ inne interwencje

Wpłynęło **9 zgłoszeń**, z których:

- 6 prowadzonych było przez Sekcję NS-HKiŚ (dot. złego stanu sanitarnego posesji),
- 1 zgłoszenie dot. zarażenia się wszawicą w placówce charytatywnej,
- 1 zgłoszenie zostało złożone niezgodnie z właściwością rzeczową (przekazano PPIS w Bytomiu),
- 1 zgłoszenie dot. prowadzenia nielegalnej działalności w sklepie zielarskim w zakresie irydologii.

Higiena żywności, żywienia i przedmiotów użytku

1A. Charakterystyka obiektów nadzorowanych

Zgodnie z ewidencją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Chorzowie na terenie miasta Chorzowa znajduje się 1 588 zakładów.

Największą grupę obiektów stanowią zakłady obrotu żywnością. W większości są to małe zakłady prowadzone przez prywatnych właścicieli.

Zakłady produkcyjne to głównie piekarnie i ciastkarnie prowadzące długoletnią działalność, w pomieszczeniach adaptowanych. W większości zakłady te wprowadziły zasady GHP, GMP i system HACCP. Zaopatrują one z reguły rynek lokalny.

Zakłady żywienia zbiorowego o liczbie 416 to w większości zakłady małej gastronomii (261). Zakłady te w bardzo dużej części spełniają wymagania dotyczące stanu technicznego i wyposażenia.

Część zakładów zlokalizowanych jest na tzw. „szlaku turystycznym” tzn. teren WPKiW w Chorzowie.

B. Ocena stanu sanitarnego - ogólna

W roku 2015 w ewidencji znajdowało się 1 588 zakładów, z czego skontrolowano 947, w tym 6 miejsc obrotu przedmiotami użytku i 0 miejsc obrotu kosmetykami. We wszystkich obiektach objętych nadzorem przeprowadzono 1 331 kontroli sanitarnych, w tym 10 kontroli w miejscach obrotu przedmiotami użytku i 0 w miejscach obrotu kosmetykami.

W trakcie bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych 344 próbki żywności, 18 próbek sanitarnych, 11 próbek przedmiotów do kontaktu z żywnością i 0 próbek wymazów sanitarnych pobranych w związku z zatruciem.

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że 9 obiektów nie odpowiadało ustalonym wymaganiom. Stanowi to 1,3% w stosunku do wszystkich obiektów sklasyfikowanych.

Wydano 6 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień, 1 wycofania z obrotu, 1 zakazującą wprowadzania produktu do obrotu, 3 zatwierdzające

warunkowo, 1 prologatę i 1 decyzję uchylającą, wniosków do sądu nie oddano. Winnych uchybień ukarano 69 mandatami na łączną kwotę 14 000 PLN. W związku ze złożonymi do WSSE 3 wnioskami nałożono 2 kary pieniężne w wysokości 1000 PLN za rozpoczęcia działalności bez zatwierdzenia i wpisu do rejestru PPIS w Chorzowie oraz poszerzenie działalności. Pozostały wniosek czeka na rozpatrzenie.

C. Ocena stanu sanitarnego - szczegółowa

Zakłady produkcji żywności

W roku 2015 w ewidencji znajdowały się 72 zakłady z tej grupy obiektów, z czego skontrolowano 67. Zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego stwierdzono 4 zakłady niezgodne.

W grupie tej wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie uchybień technicznych, 1 wycofania z obrotu, 3 zatwierdzające warunkowo, 1 decyzję uchylającą oraz nałożono 9 mandatów na kwotę 1 700 PLN.

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.

- zły bieżący stan sanitarno-porządkowy,
- stwierdzenie obecności szkodników
- nieprzestrzeganie GHP, GMP i HACCP

W 2015 roku w nadzorowanych zakładach produkujących żywność pobrano 68 próbek do badań mikrobiologicznych, fizykochemicznych i sanitarnych.

Zdyskwalifikowano 7 próbek, co stanowi 10,3% zbadanych ogółem. Wskaźnik ten jest wyższy stosunku do roku ubiegłego kiedy to zdyskwalifikowano 6,3% próbek.

Obiekty obrotu żywnością

W roku 2015 skontrolowano 493 obiekty z 979 prowadzących działalność handlową na terenie nadzorowanym. Zgodnie z arkuszem oceny stanu sanitarnego stwierdzono 4 zakłady niezgodne.

W grupie tej wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie uchybień sanitarnych, 1 decyzję zakazującą wprowadzania produktu do obrotu, 1 prolongatę oraz nałożono 31 mandatów na kwotę 5 600 PLN.

Najczęściej stwierdzane uchybienia to m.in.:

- nieprzestrzeganie GHP i uproszczonego systemu HACCP (m. in. brak zapisów)
- brak należytego stanu sanitarnego w zakładach,
- zły stan techniczny,
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych przeterminowanych.

Ogółem w miejscach obrotu pobrano do badań 298 próbek żywności i 0 próbek przedmiotów użytku. Zdyskwalifikowano 1 próbkę co stanowi 0,3% w stosunku do zbadanych. Wskaźnik ten jest niższy w stosunku do roku ubiegłego, kiedy to zdyskwalifikowano 2% próbek.

Zakłady żywienia zbiorowego

W 2015 roku skontrolowano 381 zakłady żywienia zbiorowego. Stwierdzono 1 zakład negatywnie oceniony na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego.

W grupie tej wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie uchybień. Nałożono 27 mandatów na kwotę 6 400 PLN.

Najczęstsze uchybienia :

- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych,
- brak należytego stanu sanitarnego w zakładzie,
- nieprzestrzegania GHP i systemu HACCP
- zły stan techniczny.

W obiektach tych pobrano 2 próbki, w tym 0 kwestionowano.

D. Ocena transportu żywności

W 2015 roku nadzorem objętych zostało 106 środków transportu żywności, 16 skontrolowano. Mandatów karnych nie nałożono.

E. Nadzór nad importem/eksportem

W związku z prowadzeniem nadzoru nad jakością zdrowotną żywności i przedmiotów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wykonano 665 kontroli i wydano 665 świadectw tj.: 661 świadectw partii środków spożywczych, 4 świadectwa partii materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Nie pobrano próbek do badań w ramach importu.

Łączna kwota odprowadzona do budżetu z tytułu nadzoru nad importem, to 40 735 PLN.

Skontrolowano 32 partie żywności na export (kaszki dla dzieci) do Chin i Argentyny o łącznej masie 113930,75 kg.

Łączna kwota odprowadzona do budżetu z tytułu nadzoru nad eksportem to 1 920 PLN.

2. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

A. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

W 2015 roku przebadano laboratoryjnie 289 próbek krajowych środków spożywczych pobranych w różnego rodzaju obiektach żywienia – żywnościowych:

- w zakresie oznaczania zanieczyszczeń mikrobiologicznych - 159,
- w zakresie oznaczania zanieczyszczeń chemicznych - 73,
- w zakresie oceny organoleptycznej - 51,
- w zakresie oznaczania zanieczyszczeń - 4,
- wyłącznie w zakresie znakowania - 2.

Ponadto pobrano 18 próbek zmiotek w kierunku badań sanitarnych i 0 próbki wymazów sanitarnych w związku z podejrzeniem zatrucia.

W 2015 roku pod względem znakowania oceniono 110 próbek krajowych środków spożywczych. Zdyskwalifikowano ogółem 7 próbek: 5 próbek ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne, 0 próbek ze względu na zanieczyszczenia chemiczne, 0 próbek ze względu na organoleptykę, 0 próbek ze względu na nieprawidłowe znakowanie oraz 2 próbki sanitarne.

B. Jakość zdrowotna środków spożywczych z importu

Przebadano 49 próbek żywności z Unii Europejskiej i importu, w tym 30 pod względem parametrów chemicznych, 7 pod względem parametrów mikrobiologicznych, 8 próbek w zakresie oceny organoleptycznej, 1 próbkę w zakresie zanieczyszczeń biologicznych i 3 wyłącznie na znakowanie. W ramach przebadanych próbek oceniono 30 pod względem zgodności znakowania z aktualnymi wymogami.

Zdyskwalifikowano ogółem 1 próbkę ze względu na zanieczyszczenia biologiczne.

3. NADZÓR NAD MATERIAŁAMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ I KOSMETYKAMI.

W 2015 roku w obiektach tych pobrano i przebadano 11 próbek wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 0 próbek kwestionowano. Skontrolowano 6 obiektów obrotu przedmiotami do kontaktu z żywnością, w których przeprowadzono 10 kontroli. W obiektach obrotu kosmetykami przeprowadzono 0 kontroli. Nałożono 2 mandaty karne na kwotę 300 PLN, nie wydano decyzji administracyjnych.

4. SKARGI I INTERWENCJE

W 2015 roku zgłoszono 69 interwencji: 44 dotyczyło złej jakości zdrowotnej środków spożywczych, 25 warunków higieniczno-sanitarnych. Potwierdzonych zostało 16 interwencji w trakcie których nałożono 18 mandatów na łączną kwotę 4 700 PLN. W związku z interwencjami wydano 1 decyzję zakazującą wprowadzania produktu do obrotu. Trzy interwencje nie rozpatrzono ze względu na brak możliwości przeprowadzenia kontroli – zamknięte obiekty, 1 przekazano do Straży Miejskiej. Pozostałe nie potwierdziły się. W ramach skarg w zintegrowanym laboratorium nie zbadano próbek środków spożywczych dostarczonych przez konsumentów, pobrano natomiast w ramach urzędowej kontroli celowanej 9 próbek (z czego 1 kwestionowano).

OCENA I WNIOSKI KOŃCOWE

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywnościowych, jak wykazują arkusze oceny stanu sanitarnego, uległ pogorszeniu w stosunku do roku ubiegłego. Decyzji nakazujących wydano więcej, jak również mandatów karnych nałożono więcej. W dalszym ciągu stwierdza się nie zachowanie należytego stanu sanitarno-higienicznego, wprowadzanie do obrotu przeterminowanych środków spożywczych, stwierdza obecność szkodników, nie zachowanie łańcucha chłodniczego oraz nieprawidłowe mycie i dezynfekcja naczyń stołowych. Większość obiektów jednak oceniono pozytywnie. Wprowadzono w nich i stosuje się zasady Dobrej Praktyki Higienicznej, w zakładach produkcyjnych w większości wprowadzono i stosuje się zasady systemu HACCP, a w pozostałych grupach obiektów uproszczone procedury na zasadach systemu HACCP.

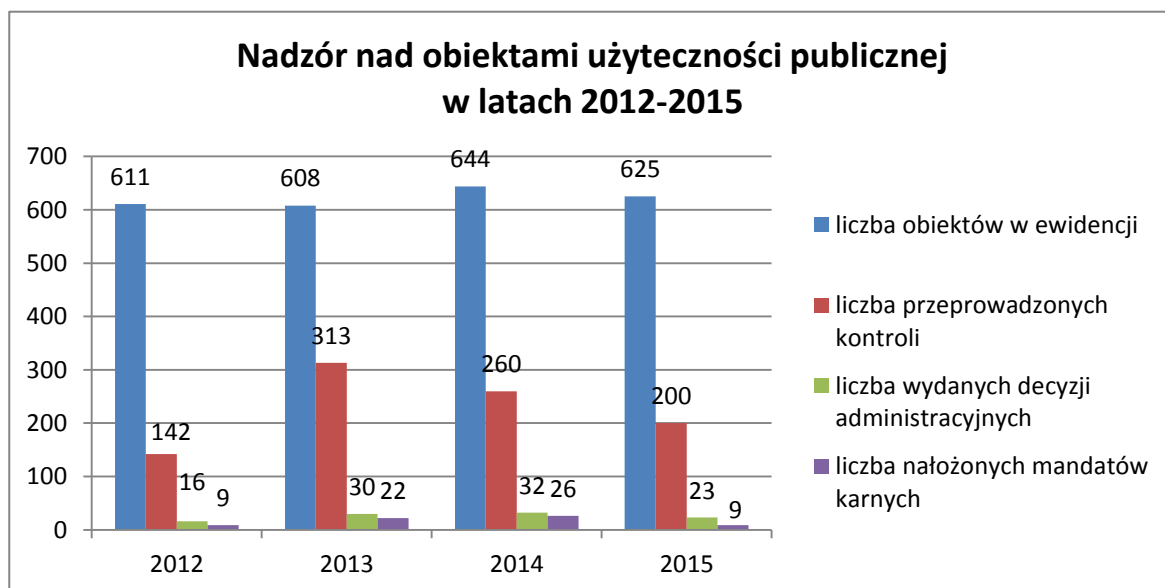
Higiena komunalna i środowiska

W roku 2015 Sekcja Higieny Komunalnej i Środowiska sprawowała nadzór nad przestrzeganiem wymagań higieniczno-zdrowotnych w obiektach użyteczności publicznej oraz nad jakością sanitarną wody do spożycia przez ludzi, ciepłej wody użytkowej i wody w nieckach basenowych.

Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej

Na terenie miasta Chorzowa nadzorem objęto **625 obiektów użyteczności publicznej**. Są to: przedsiębiorstwa podmiotów leczniczych, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne, odnowy biologicznej, gabinety tatuażu, ustęp publiczny i ogólnodostępne, baseny kąpielowe całoroczne i sezonowy, domy pomocy społecznej, hotele i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie, obiekty sportowe, kulturalne, targowiska, pralnie, apteki, ośrodek pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, noclegownia dla bezdomnych, stacje paliw, cmentarze, domy i zakłady pogrzebowe, dworzec kolejowy, przystanki kolejowe i autobusowe oraz tereny rekreacyjne.

W 2015 roku skontrolowano 206 obiektów użyteczności publicznej.

W 2015 roku w ramach nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej:

- przeprowadzono **200** kontroli,
- wydano **23** decyzje administracyjne,
- nałożono **9** mandatów karnych na łączną kwotę 1400 zł.

Ustępy publiczne i ogólnodostępne

Na nadzorowanym terenie znajduje się 1 ustęp publiczny oraz **24** ustępów ogólnodostępnych zlokalizowanych na terenie Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku im. Gen. J. Ziętka, Muzeum Górnośląskiego Parku Etnograficznego, Śląskiego Ogrodu Zoologicznego, Śląskiego Wesołego Miasteczka w Chorzowie, w centrach handlowych i na terenie miejskich targowisk. Z wyjątkiem toalet typu TOI-TOI usytuowanych na terenie ZOO w Chorzowie, wszystkie podłączone są do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Skontrolowano 19 ustępów ogólnodostępnych, które wyposażone były w środki czystości i higieny oraz preparaty dezynfekcyjne. Większość posiadała stałą obsługę.

Wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dostateczne pod względem sanitarno-higienicznym i technicznym.

Pływalnie kryte i odkryte

W ewidencji ujęto 2 całoroczne baseny miejskie oraz 1 sezonowy na terenie Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie, który w roku 2015 nie został udostępniony dla użytkowników. Skontrolowano 2 całoroczne baseny miejskie.

Ponadto, kontrolą objęto 2 kompleksy basenowe w Hotelu Diament Arsenal Palace i w zakładzie odnowy biologicznej Lifeage Premium Wellness Club w Chorzowie. Kompleksy basenowe skontrolowano w ramach kontroli hotelu i zakładu odnowy biologicznej.

Stan sanitarno - techniczny wszystkich skontrolowanych obiektów oceniono jako dostateczny.

Domy pomocy społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

W tej grupie wykazano 3 całodobowe obiekty, z których skontrolowano 2 oraz 4 obiekty dziennego pobytu, z których skontrolowano 3. Największy z nich prowadzony jest przez Polski Związek Niewidomych, pozostałe przez zgromadzenie zakonne i Caritas Archidiecezji Katowickiej.

Dla jednego obiektu całodobowego została wydana decyzja administracyjna nakazująca doprowadzenie do stanu zgodnego z wymaganiami zniszczonych drzwi w pokojach dla mieszkańców, która została wykonana w terminie.

Wszystkie skontrolowane obiekty oceniono jako dostateczne.

Noclegownie i domy dla bezdomnych

W ewidencji ujęto 1 obiekt – Noclegownię dla bezdomnych mężczyzn przy ul. Katowickiej 190, której dysponentem jest gmina Chorzów.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie bieżącego stanu sanitarnego, tj. brudnej podłogi w magazynie brudnej bielizny, zakurzonych regałów w magazynie kołder i poduszek oraz brudnych muszli ustępowych w sanitariacie dla mieszkańców, na osobę odpowiedzialną nałożono mandat karny w wysokości 100 zł.

Przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała poprawę stanu sanitarnego obiektu, który oceniono jako dostateczny.

Hotele i inne obiekty świadczące usługi noclegowe

W ewidencji ujęto **8 skategoryzowanych hoteli** oraz **6 nieskategoryzowanych obiektów świadczących usługi noclegowe**, w roku sprawozdawczym skontrolowano **11** obiektów.

Wszystkie hotele posiadają bazę noclegową o wysokim standardzie świadczonych usług i komfortowym wyposażeniu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami sanitarno – technicznymi, dla **Hotelu Focus przy ul. Armii Krajowej 15** wydano decyzję administracyjną nakazującą zapewnienie zmywalnych powierzchni regałów w magazynie czystej bielizny, pomieszczeniu porządkowym i w pomieszczeniach gospodarczych, z terminem realizacji do dnia 31.03.2016 r. W związku z powyższym, obiekt oceniono jako **zły** pod względem technicznym.

W dwóch hotelach, na osoby odpowiedzialne, nałożono mandaty karne na łączną kwotę 300 zł. za m. in. zakurzone półki w magazynie czystej bielizny i pomieszczeniu porządkowym, brudne podłogi w magazynach czystej i brudnej bielizny, brudny sprzęt przeznaczony do utrzymania czystości, pajęczyny na ścianach w pokoju dla gości. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały poprawę stanu sanitarnego.

Trzy obiekty, ze względu na niebudzący zastrzeżeń stan sanitarny i techniczny, oceniono jako dobre, siedem jako dostateczne, jeden jako zły pod względem technicznym.

Dworce kolejowe

W ewidencji ujęto dworzec kolejowy w Chorzowie Batorym.

Oceniany od kilku lat jako zły pod względem sanitarno – technicznym, obecnie zakwalifikowany został jako dobry. W lutym 2015 r., podczas kontroli sprawdzającej, stwierdzono wykonanie, wydanej w 2008 r. i wielokrotnie prolongowanej (ostatnia decyzja prolongująca termin wykonania wydana została w styczniu 2015 r.), decyzji nakazującej doprowadzenie do stanu zgodnego z wymaganiami przeciekającego tunelu prowadzącego na perony. Wykonano izolację poziomą stropu oraz odnowiono sufit i ściany tunelu. Kontrola bieżącego stanu sanitarnego wykazała dalszą poprawę wizerunku dworca: odnowiono hol, wiaty peronowe oraz uzupełniono ubytki w posadzce podłogowej.

Dla podróżnych udostępniono kasę biletową, nadal wyłączona jest z użytkowania poczekalnia i toalety.

Przystanki kolejowe

W ewidencji ujęto 2 obiekty, obydwa skontrolowano.

Przeprowadzone kontrole Przystanków Kolejowych w Chorzowie Mieście i Chorzowie Starym wykazały poprawę ich stanu sanitarno – technicznego w stosunku do lat ubiegłych. W Chorzowie Mieście odnowiono ściany i sufit w tunelu oraz wiatę peronową, peron doposażono w ławki i kosze na odpady komunalne.

W Chorzowie Starym zdemontowano zniszczone, naziemne przejście dla pieszych, które zastąpiono kładką usytuowaną w poziomie szyn. Zdewastowany, od lat wyłączony z użytkowania budynek dworcowy, został wyburzony. Na przystanku funkcjonują jedynie dwa perony, wyposażone w kosze na odpady komunalne.

Bieżącym utrzymaniem czystości zajmują się firmy zewnętrzne działające na zlecenie podmiotów zarządzających obiektami.

Skontrolowane obiekty kolejowe utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej oraz świadczące więcej niż jedna z usług

W ewidencji ujęto **197** zakładów, z których w 2015 roku skontrolowano **56**.

Jest to najliczniejsza grupa obiektów charakteryzująca się największym zróżnicowaniem pod względem technicznym, od bardzo małych jednostanowiskowych po duże, wielostanowiskowe, świadczące więcej niż jedną z usług np. kosmetyczne, fryzjerskie i solarium.

W tej grupie obiektów dla **3** zakładów, w wyniku stwierdzonych nieprawidłowości sanitarno – higienicznych i technicznych, wydano **3** decyzje administracyjne dotyczące opracowania i wdrożenia procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi i doprowadzenia do stanu zgodnego z wymaganiami uszkodzonych siedzisk krzeseł w poczekalni dla klientów. Dwie decyzje zostały wykonane terminowo, jedna, w związku z likwidacją obiektu, uległa wygaszeniu.

Ponadto, za brudne przybory kosmetyczne, przeterminowane środki dezynfekcyjne i preparaty kosmetyczne oraz powtórnie stosowany sprzęt jednorazowego użytku nałożono **2** mandaty karne na łączną kwotę 350 zł.

Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały poprawę bieżącego stanu sanitarno – higienicznego.

Wszystkie skontrolowane obiekty zakwalifikowano jako dostateczne.

Obiekty sportowe

Na nadzorowanym terenie znajduje się 15 obiektów sportowych, z których skontrolowano 5. Są to: kompleksy i kluby sportowe, stadiony, hale i boiska, korty tenisowe.

W tej grupie obiektów wydano 2 decyzje administracyjne:

- dla **Starochorzowskiego Centrum Sportu „Sokół”** przy **ul. Harcerskiej 1** nakazującą doprowadzenie do stanu zgodnego z wymaganiami ścian i sufitu, naprawienia lub wymiany baterii przy umywalce do mycia rąk, uzupełnienia ubytków w posadzce pod natryskami w szatni dla zawodników, której termin realizacji, po dwukrotnej prolongacie, ustalono na dzień 15.01.2016 r.
- dla **Dzielnicowego Ośrodka Sportu i Rekreacji „Sokolnia”** przy **ul. Mazurskiej** nakazującą doprowadzenie do stanu zgodnego z wymaganiami ścian i sufitów w szatni i toalecie dla dziewcząt, w pomieszczeniu dla trenerów oraz w sali gimnastycznej, z terminem realizacji do dnia 30.04.2016 r.

W związku z powyższym, obydwie obiekty zostały ocenione jako **złe** pod względem technicznym, pozostałe skontrolowane obiekty oceniono jako dostateczne.

Tereny rekreacyjne

W ewidencji ujęto **107** obiektów, tj. **105** placów zabaw i piaskownic, których dysponentami są spółdzielnie mieszkaniowe, administracje budynków mieszkalnych oraz gminy, a także tereny rekreacyjne przy **2** zbiornikach wodnych w WPKiW w Chorzowie. Skontrolowano **22** obiekty. Przeprowadzone kontrole wykazały, że we wszystkich, przed sezonem wymieniono piasek, w większości odnowiono obudowy piaskownic i urządzenia przeznaczone do zabawy i rekreacji. Place zabaw wyposażone były w pojemniki na odpady komunalne i ławki. Utrzymanie bieżącej czystości zarządcy obiektów zlecali firmom zewnętrznym.

Skontrolowane obiekty oceniono jako dostateczne pod względem sanitarno – technicznym.

Cmentarze

W ewidencji ujęto **9** cmentarzy, z których skontrolowano **3**.

Wszystkie wyposażone są w punkty czerpalne wody oraz pojemniki lub kontenery przeznaczone do gromadzenia odpadów komunalnych, niektóre również w pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów, główne trakty komunikacyjne wyłożono kostką brukową. Skontrolowane cmentarze oceniono jako dostateczne.

Przystanki autobusowe

W ewidencji ujęto **2** usytuowane w centrum Chorzowa, przy głównej arterii komunikacyjnej, obsługujące również ruch międzynarodowy. Przeprowadzone kontrole wykazały, że utrzymane były w dobrym stanie porządkowym i technicznym, wyposażone w wiaty, ławki oraz kosze na śmieci, sprzątane codziennie przez firmy usługowe na zlecenie gminy.

Zakłady pogrzebowe

W tej grupie ujęto **3** zakłady, które świadczą usługi w zakresie organizacji pochówku oraz przewozu zwłok i szczątków ludzkich, nie dysponują prosektoriami i chłodniami.

W skontrolowanych dwóch zakładach wydzielono punkty obsługi klientów, pomieszczenia ekspozycji akcesoriów pogrzebowych oraz zaplecze sanitarno – socjalne. Obiekty dysponują własnymi środkami transportu do przewozu zwłok.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli sanitarnych zakłady oceniono jako dostateczne pod względem sanitarno – technicznym i sanitarno – higienicznym.

Ośrodek pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom

Ośrodek dysponuje izbą wytrzeźwień z 10 salami przeznaczonymi dla 36 osób, gabinetem lekarskim i zapleczem sanitarno-gospodarczym, wyposażony jest również w sale terapii uzależnień, porad i konsultacji oraz salę szkoleniowo – edukacyjną.

Na podstawie przeprowadzonej w 2015 roku kontroli obiekt oceniono jako dostateczny pod względem sanitarno-technicznym oraz sanitarno-higienicznym.

Uniwersytet Śląski - Śląskie Międzyuczelniane Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych w Chorzowie

Obiekt dysponuje szeregiem wysoce wyspecjalizowanych pracowni naukowo – dydaktycznych, m.in. biofizyki białek i kwasów nukleinowych, hodowli komórkowych, syntez chemicznych i nanotechnologii oraz spektroskopii optycznej, w których prowadzone są badania naukowe w zakresie biofizyki, fizyki, chemii i nauk o materiałach. Na podstawie wyników przeprowadzonej w 2015 roku kontroli w zakresie postępowania z odpadami, obiekt oceniono jako dostateczny.

Apteki

W ewidencji ujęto 44 obiekty, z których skontrolowano 20.

Obiekty te, analogicznie jak w roku 2014, były adresatami największej liczby decyzji administracyjnych. Pięć decyzji, wydanych w tej grupie, dotyczyło głównie doprowadzenia do stanu czystości ścian i sufitów w pomieszczeniach. Trzy, zgodnie z ustalonymi terminami, zostały wykonane w 2015 roku. Jedna, z powodu likwidacji obiektu, uległa wygaśnięciu.

Dla **Apteki „Na Długiej” przy ul. Długiej 24 w Chorzowie** wydano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie do stanu zgodnego z wymaganiami ścian w komorze przyjęć i korytarzu komunikacyjnym z terminem realizacji do dnia 30.03.2016r. W związku z powyższym, aptekę oceniono jako **złą** pod względem technicznym, pozostałe skontrolowane apteki oceniono jako dostateczne.

Ze względu na stwierdzone nieprawidłowości sanitarno – higieniczne tj.: zakurzone regały i wnętrza szafek z lekami i szkłem oraz sprzętem laboratoryjnym, a także brudny sprzęt porządkowy, nałożono **4** mandaty karne na łączną kwotę 650 zł. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały poprawę bieżącego stanu sanitarnego.

Pralnie, punkty przyjęć odzieży do prania, magle

W tej grupie ujęto **7** obiektów: cztery pralnie, dwa punkty przyjęć odzieży do prania i magiel. Skontrolowano jedną pralnię dysponującą własnym samochodem do przewozu białizny. Obiekt posiada wydzielone pomieszczenie przyjmowania brudnej białizny, pomieszczenie wykonywania usług pralniczych, z wydzielonymi strefami prania, suszenia, maglowania, prasowania, pakowania i wydawania czystej białizny, a także zaplecze

socjalno - gospodarcze. Na podstawie przeprowadzonej kontroli pralnię oceniono jako dostateczną pod względem sanitarno – technicznym oraz sanitarno - higienicznym.

W 2015 roku, po prolongowaniu terminu wydanej w 2014 roku decyzji administracyjnej dla punktu maglowania bielizny przy ul. Katowickiej 61, wykonana została decyzja dotycząca zapewnienia bieżącej ciepłej wody przy umywalce do mycia rąk w pomieszczeniu świadczenia usług. Skontrolowany obiekt oceniono jako dostateczny pod względem sanitarno – technicznym oraz sanitarno – higienicznym.

Przepompownie

W ewidencji ujęto przepompownię „Góra Wyzwolenia” przy ul. Parkowej 10. Obiekt funkcjonuje jako pośredni zbiornik wyrównawczy z możliwością miejscowego dochlorowywania wody. W 2015 roku została wykonana, wydana w 2014 roku decyzja administracyjna, nakazująca doprowadzenie do stanu zgodnego z wymaganiami ściany i sufit w hali pomp. Obiekt oceniono jako dostateczny pod względem sanitarno – technicznym.

Podmioty lecznicze

W ewidencji ujęto **117** obiektów, z których skontrolowano **38**.

Dla jednego obiektu, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie postępowania z odpadami medycznymi, wydano zalecenia doraźne, które zostały wykonane. Dla 4 szpitali oraz 1 zakładu pielęgnacyjno – opiekuńczego, w związku ze stwierdzeniem ponadnormatywnej liczby bakterii Legionella sp. w ciepłej wodzie użytkowej, wydano decyzje administracyjne dotyczące doprowadzenia parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody użytkowej, w zakresie obecności bakterii Legionella sp., do stanu zgodnego z wymaganiami. Ponadto, w 3 szpitalach, ze względu na wysokie skażenie bakterią Legionella sp. wydano dodatkowo decyzje natychmiastowe, dotyczące wyłączenia z użytkowania urządzeń prysznicowych, perlatorów, do czasu doprowadzenia w obiektach parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody użytkowej do stanu zgodnego z wymaganiami.

Wszystkie decyzje z terminem natychmiastowym zostały wykonane w 2015 r. Dwie decyzje dotyczące doprowadzenia parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody do stanu zgodnego z wymaganiami zostały wykonane.

W roku sprawozdawczym 3 szpitale nie wywiązały się z nałożonych decyzją obowiązków, dlatego obiekty oceniono jako **złe** pod względem higieniczno – sanitarnym i technicznym. Są to:

- **SP ZOZ Zespół Szpitali Miejskich przy ul. Karola Miarki 40:** dla szpitala wydano decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody użytkowej w obiekcie, w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.*, do stanu zgodnego z wymaganiami, z terminem wykonania do dnia 31.12.2015 r.

Ponadto, wydano decyzję dotyczącą doprowadzenia do stanu zgodnego z wymaganiami ściany i podłogę w magazynie brudnej bielizny oraz ściany w magazynie czystej bielizny, z terminem realizacji do dnia 30.06.2016 r.

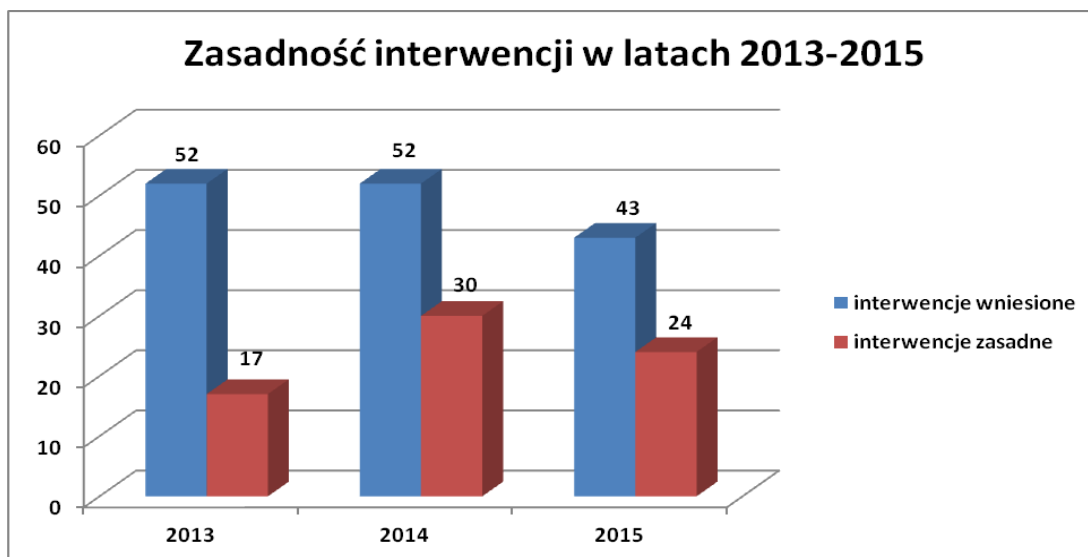
Dla **SP ZOZ Zespołu Szpitali Miejskich przy ul. Strzelców Bytomskich 11** wydano decyzję administracyjną dotyczącą zapewnienia zgodnego z wymaganiami środka transportu do przewozu bielizny czystej na oddziały i pozostałe komórki szpitalne (w tym przychodnie przyszpitalne), z terminem wykonania do dnia 30.06.2016 r.

- **Szpital Specjalistyczny przy ul. Zjednoczenia 10:** dla szpitala wydano decyzję dotyczącą doprowadzenia parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody użytkowej w obiekcie, w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.*, do stanu zgodnego z wymaganiami, z terminem wykonania do dnia 31.12.2015 r.

- **Szpital „Śląskie Centrum Urologii” w Chorzowie przy ul. Strzelców Bytomskich 11:** dla szpitala wydano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody użytkowej w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* do stanu zgodnego z wymaganiami, z terminem wykonania do dnia 23.11.2015 r. W ramach kontroli sprawdzającej pobrano próbki wody do badań laboratoryjnych; na podstawie wyników badań stwierdzono utrzymującą się ponadnormatywną liczbę bakterii *Legionella sp.* w ciepłej wodzie użytkowej. W związku z powyższym w dniu 11.12.2015 r. wszczęto postępowanie egzekucyjne. Do dnia 31.12.2015 r. obowiązki nałożone decyzją nie zostały przez stronę wykonane.

Interwencje

W 2015 roku wpłynęły 43 interwencje, z których 24 było częściowo lub całkowicie zasadnych. Dwie, po wstępnym rozpoznaniu, zostały przekazane do rozpatrzenia właściwym organom, zgodnie z kompetencjami.

Wniesione interwencje dotyczyły głównie awarii urządzeń kanalizacyjnych i zalewania ściekami terenu nieruchomości, złego stanu sanitarnego posesji i budynków mieszkalnych oraz obiektów użyteczności publicznej, hałasu przenikającego do mieszkań od urządzeń technicznych będących jego źródłem oraz zawilgocenia i zagrzybienia lokali mieszkalnych. W roku sprawozdawczym wzrosła liczba interwencji dotyczących uciążliwości powodowanych przez lokatorów nieprzestrzegających regulaminu porządkowego. Najczęściej były to osoby samotne, zbierające odpady i surowce wtórne w swoich mieszkaniach. Przeprowadzone kontrole wykazywały zwykle, że części wspólne nieruchomości były utrzymane czysto, sporadycznie wyczuwalny był fetor, natomiast dużym problemem dla właścicieli i zarządców budynków było wyegzekwowanie

od uciążliwych lokatorów, tzw. „zbieraczy”, utrzymania mieszkania we właściwym stanie sanitarno – higienicznym. W 2015 roku odnotowano 6 takich interwencji.

W trakcie rozpatrywania interwencji podejmowano współpracę z urzędami miast, administratorami i zarządcami budynków, przedsiębiorstwami wodociągowymi oraz innymi sekcjami PSSE.

W toku prowadzonego postępowania, w trakcie rozpatrywania interwencji, wydano 5 decyzji, z których dwie dotyczyły zlikwidowania rozlewisk ścieków oraz wydezynfekowania i wyczyszczenia miejsc po zalaniu, jedna – przeprowadzenia deratyzacji na terenie nieruchomości oraz dwie – doprowadzenia do stanu zgodnego z wymaganiami poziomu hałasu przenikającego do mieszkań od urządzeń technicznych będących jego źródłem.

Termin wykonania jednej decyzji dotyczącej hałasu przenikającego do lokalu mieszkalnego został przedłużony do dnia 31.12.2015r., natomiast pozostałe wykonano w 2015r.

Za przeterminowane preparaty kosmetyczne w zakładzie fryzjerskim osobą odpowiedzialną ukarano mandatem karnym na kwotę 150 zł.

Akcje

- W roku sprawozdawczym, w ramach I etapu Kampanii Społecznej „Mam świadomość jak być zdrowym”, skierowanej do właścicieli i pracowników sektora *BEAUTY*, we współpracy z Sekcjami Nadzoru Zapobiegawczego, Epidemiologii i Higieny Pracy oraz Oświaty Zdrowotnej, zorganizowano szkolenia, w których uczestniczyli właściciele i pracownicy 60 zakładów z 197 zewidencjonowanych w tej grupie.
- W II etapie Kampanii Społecznej „Mam świadomość jak być zdrowym” na wniosek właścicieli, przeprowadzono wizytacje 9 zakładów, w celu oceny dostosowania warunków świadczenia usług do wymagań sanitarno – technicznych, w wyniku których 5 zakładów uzyskało pozytywny wynik.

Podsumowanie

- W 2015 roku adresatem największej liczby decyzji administracyjnych w stosunku do liczby skontrolowanych obiektów, podobnie jak w roku ubiegłym, były apteki. W tej grupie obiektów nałożono również najwięcej mandatów karnych.

- Liczba wnoszonych interwencji utrzymuje się od kilku lat na podobnym poziomie. Analogicznie jak w latach ubiegłych, najczęściej potwierdzały się interwencje dotyczące awarii urządzeń kanalizacyjnych i zalewania ściekami terenu nieruchomości.
- W roku sprawozdawczym wzrosła liczba interwencji dotyczących uciążliwości powodowanych przez lokatorów nieprzestrzegających regulaminu porządkowego, niejednokrotnie zbierających w swoich mieszkaniach odpady i surowce wtórne.
- 7 obiektów użyteczności publicznej, dla których wydano decyzje administracyjne, z terminem realizacji przypadającym w 2016 r., oceniono jako **złe** pod względem wymagań sanitarno – technicznych i/lub sanitarno – higienicznych.
- Porównując z rokiem ubiegłym, na podstawie wyników badań laboratoryjnych ciepłej wody w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.*, stwierdzono, że nadal utrzymanie czystości mikrobiologicznej instalacji ciepłej wody stwarza zarządcom stacjonarnych podmiotów leczniczych duże problemy. Jednorazowe działania nie przynoszą trwałej poprawy.

OCENA JAKOŚCI SANITARNEJ WODY W ROKU 2015 NA TERENIE MIASTA CHORZÓW

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chorzowie prowadzi stały monitoring jakości wody. Kontrole w zakresie poboru próbek wody obejmują wodę przeznaczoną do spożycia, ciepłą wodę użytkową oraz wodę w nieckach basenowych.

1. Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi

Miasto Chorzów zaopatrywane jest w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ramach wodociągu grupowego należącego do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Katowicach. Zbiorowe zaopatrzenie w wodę należy do zadań własnych gminy i realizowane jest przez Chorzowsko – Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.

Ze względu na miejsce ujęcia i rodzaj ujmowanej wody na terenie miasta wyodrębniono 3 strefy zaopatrzenia:

Strefa I – woda mieszana z przewagą wody głębinowej, twardej - ujęcie w Miasteczku Śląskim (stacja uzdatniania wody Bibiela) i Świerklańcu (stacja uzdatniania wody Kozłowa Góra) obejmuje rejon Chorzowa II,

Strefa 2 – woda mieszana z przewagą wody powierzchniowej, miękkiej – ujęcie w Kobiernicach, Goczałkowicach, Czańcu (zbiornik Mikołów) obejmuje rejon Chorzowa Batorego, Klimzowiec, Centrum, Niedźwiedziniec,

Strefa 3 - woda mieszana z przewagą wody powierzchniowej, miękkiej – ujęcie w Kobiernicach, Goczałkowicach, Czańcu (zbiornik Murcki) obejmuje rejon Chorzowa Starego, Maciejkowice, część Chorzowa II,

Strefa 1: "Bibiela, Kozłowa Góra" woda mieszana

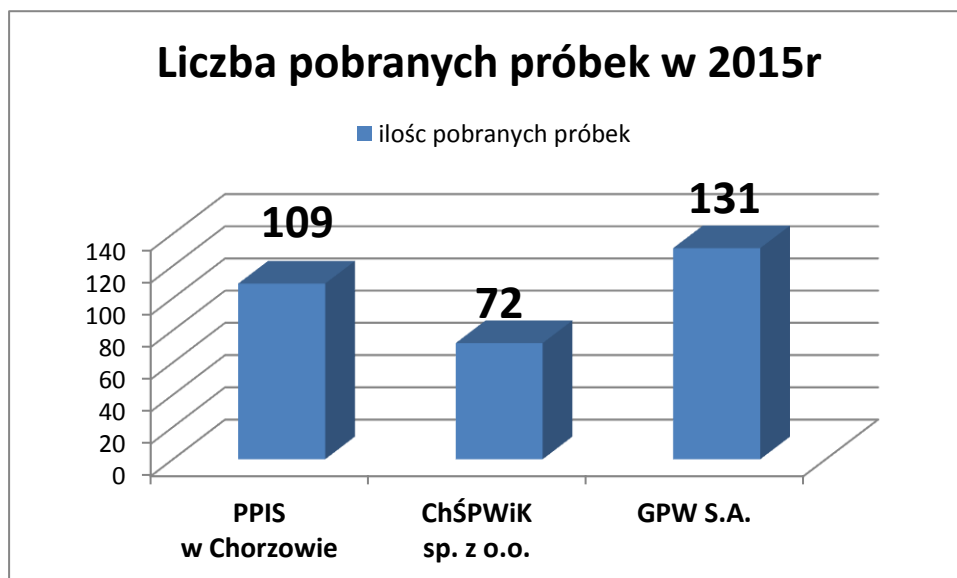
Strefa 2: "Goczałkowice, Kobiernice, Czaniec, Zbiornik Mikołów" woda mieszana

Strefa 3: "Goczałkowice, Kobiernice, Czaniec, Zbiornik Murcki, Zbiornik Góra Wyzwolenia" woda mieszana

Regularne pobieranie próbek wody na każdym etapie produkcji i dystrybucji tj. od ujęcia do kranu konsumenta, zapewnia stałą kontrolę nad bezpieczeństwem sanitarnym wody.

W 2015r. pobrano **109** próbek wody ze stałych punktów monitoringowych w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego. Na podstawie nadzorowych badań laboratoryjnych oraz badań przeprowadzonych przez Górnosląskie Przedsiębiorstw Wodociągów S.A. i Chorzowsko – Świętochłowickie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. dokonano oceny jakości wody na terenie miasta.

W oparciu o rozporządzenia Ministra Zdrowia w *sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* z dnia 29.09.2007r. (Dz.U. Nr 61 poz. 417, z późn. zm.) oraz z dnia 13.11.2015 (Dz. U. z 2015r. poz. 1989) w 2015r pobrano łącznie **312** próbek wody.

W jednej próbce wody stwierdzono przekroczenia badanych parametrów mikrobiologicznych, w trzech próbkach parametrów fizykochemicznych.

W próbce wody pobranej w dniu 28.09.2015r. w kuchni w Szkole Podstawowej nr 25 przy ul. Głównej 21, stwierdzono obecność bakterii gr. coli – 4jtk/100 ml przy wartości dopuszczalnej 0 jtk/100ml. Kontrolny pobór próbek wody pobranych z ww. punktu oraz z przyłącza wodociągowego zasilającego budynek nie wykazał przekroczeń badanego parametru.

W próbce wody pobranej w dniu 02.03.2015r., w ramach wniesionej do tut. Stacji interwencji dotyczącej złej jakości wody w mieszkaniu przy ul. Brzozowej 44, stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej wartości żelaza tj. $434 \pm 37 \mu\text{g/l}$ przy wartości dopuszczalnej $200 \mu\text{g/l}$ oraz mętności $1,8 \pm 0,3 \text{ NTU}$ przy wartości dopuszczalnej 1 NTU . W związku z powyższym, stwierdzono warunkową przydatność wody do spożycia, a zarządcę obiektu poinformowano o konieczności podjęcia działań naprawczych mających na celu doprowadzenie jakości sanitarnej wody w instalacji wewnętrznej budynku do stanu zgodnego z wymaganiami.

W dniu 13.07.2015r. w próbce pobranej w budynku Dyrekcji Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku przy al. Różanej stwierdzono przekroczenie mętności – $1,3 \text{ NTU}$ przy wartości dopuszczalnej 1 NTU . Kontrolny pobór próbek wody nie wykazał przekroczeń badanego parametru.

W próbce wody pobranej w dniu 26.10.2015r. z przyłącza wodociągowego do Domu Pomocy Społecznej „Republika” stwierdzono przekroczenie żelaza - $402 \mu\text{g/l}$ przy wartości dopuszczalnej $200 \mu\text{g/l}$. Podjęte przez Chorzowsko – Świętochłowickie Przedsiębiorstwo

Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. działania naprawcze doprowadziły do redukcji badanego parametru do 157 µg/l.

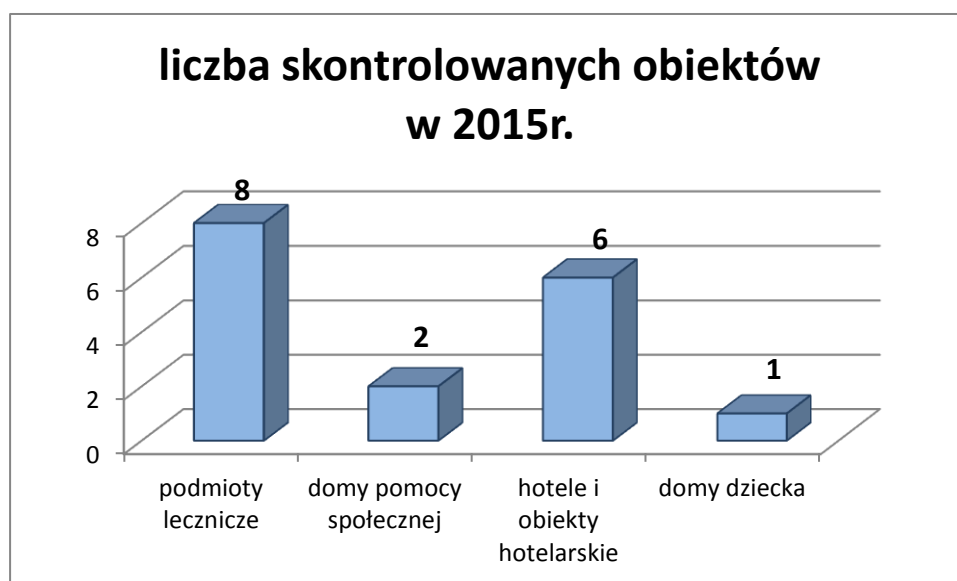
Każdorazowo w przypadku stwierdzenia naruszenia wymagań fizykochemicznych i mikrobiologicznych wody informowano przedsiębiorstwa wodociągowe oraz właścicieli/zarządców budynków celem podjęcia natychmiastowych działań naprawczych mających na celu doprowadzenie jakości wody do stanu niezagrażającego zdrowiu i życiu ludzi.

Biorąc pod uwagę, iż pogorszenie jakości wody w roku 2015r miało charakter incydentalny i krótkotrwały a przekroczone parametry nie miały wpływu na zdrowie ludzi, stwierdzono, iż woda w badanym zakresie pod względem mikrobiologicznym, fizykochemicznym i organoleptycznym spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia i była przydatna do spożycia przez ludzi.

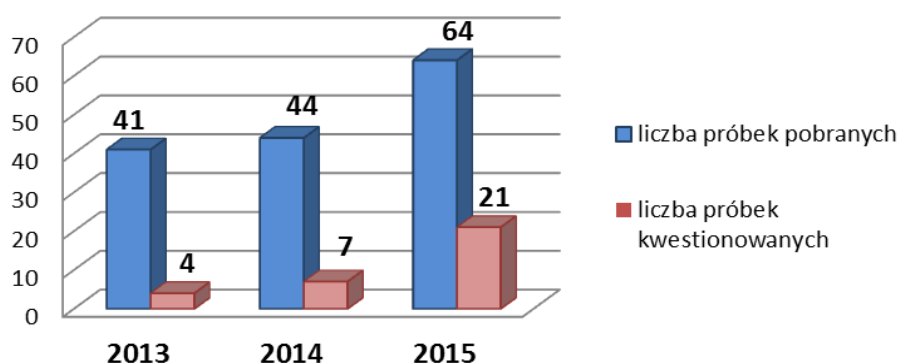
2. Ciepła woda użytkowa

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2015 r. sprawowano nadzór nad jakością ciepłej wody użytkowej w instalacjach wewnętrznych obiektów zamieszkania zbiorowego oraz świadczących całodobowe usługi przedsiębiorstwach podmiotów leczniczych.

Pobrano łącznie **64** próbki ciepłej wody w kierunku obecności bakterii *Legionella* sp., w **21** próbkach stwierdzono ponadnormatywną liczbę bakterii.

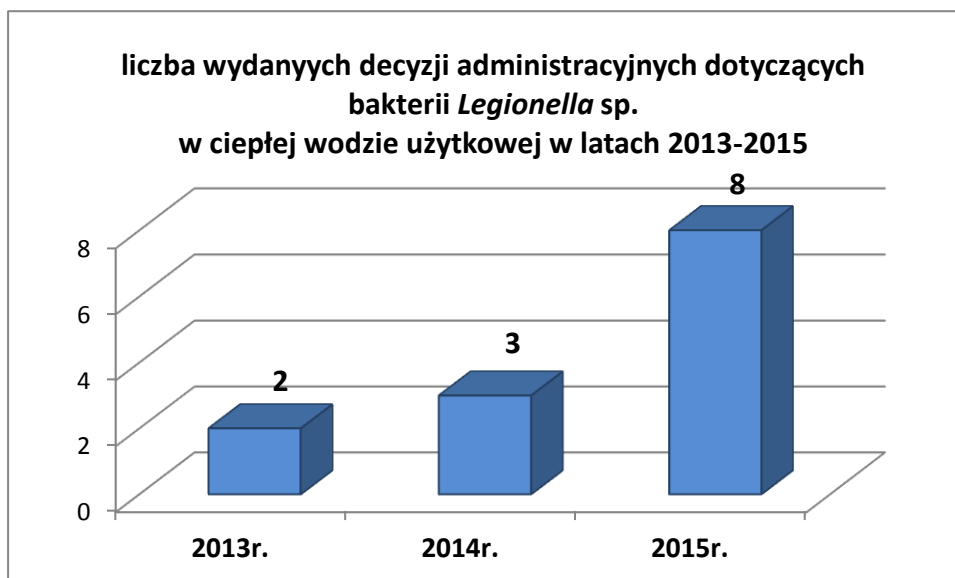
badania laboratoryjne ciepłej wody użytkowej w latach 2013-2015

W związku z powyższym wydano łącznie **8** decyzji administracyjnych, w tym:

- ✓ **3** nakazujące wyłączenie z użytkowania urządzeń rysznicowych i perlatorów w biekach do czasu doprowadzenia parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody w zakresie obecności Legionella sp. do stanu zgodnego z wymaganiami z terminem natychmiastowym
- ✓ **5** nakazujących doprowadzenie parametrów mikrobiologicznych ciepłej wody w zakresie obecności Legionella sp. do stanu zgodnego z wymaganiami

Wszystkie decyzje nakazujące wyłączenie z użytkowania urządzeń prysznicowych zostały wykonane, natomiast terminy realizacji trzech decyzji dotyczących doprowadzenia parametrów mikrobiologicznych do stanu zgodnego z wymaganiami, na wnioski stron, zostały wyznaczone na I półrocze 2016r.

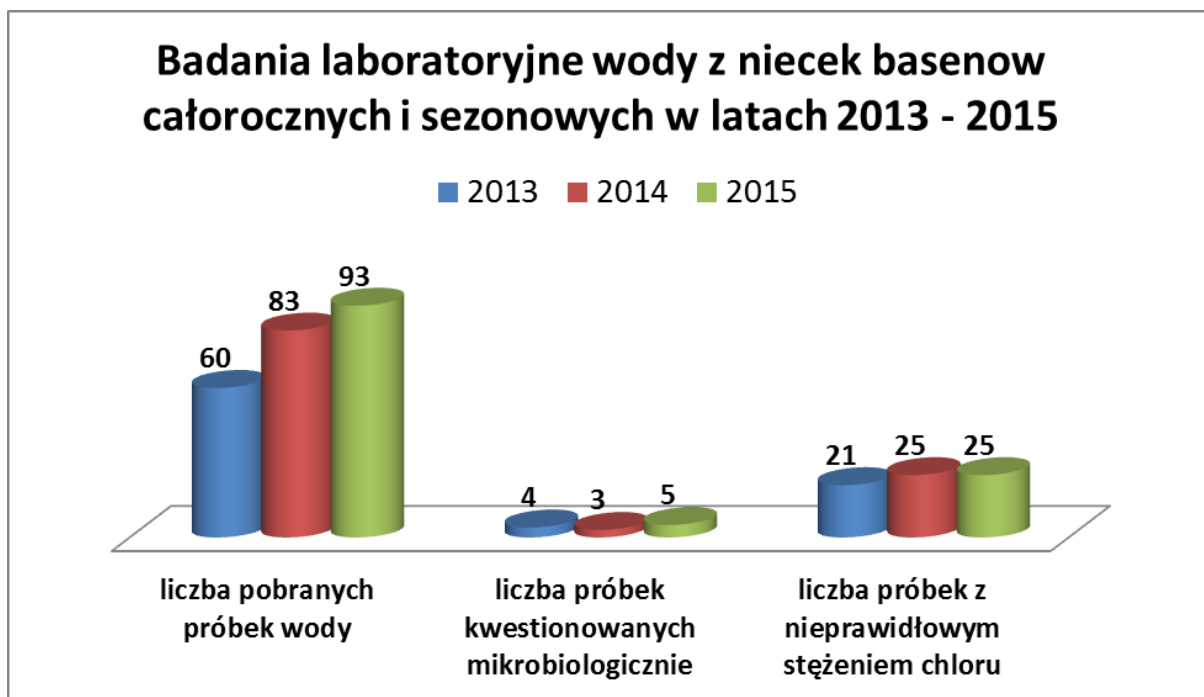
Wszystkie decyzje administracyjne dotyczyły stacjonarnych podmiotów leczniczych. Największy problem z utrzymaniem czystości mikrobiologicznej instalacji ciepłej wody, analogicznie jak w latach ubiegłych, mieli zarządcy Szpitali.

3. Woda w nieckach basenów kąpielowych

W 2015r. pobrano **93** próbki wody z nieck basenów kąpielowych, z których zakwestionowano **5**. Każdorazowo przekroczenie dotyczyło ogólnej liczby mikroorganizmów. W **25** próbkach stwierdzono nieprawidłowe stężenie chloru.

W każdym przypadku zarządców obiektów zobowiązywano do doprowadzenia jakości wody basenowej do stanu niezagrażającego zdrowiu użytkowników. Wszystkie zalecenia realizowane były na bieżąco a o podjętych działaniach informowano PPIS w Chorzowie.

W sezonie letnim 2015. kąpielisko „Fala” nie zostało udostępnione dla użytkowników.

W 2013 r. nie odnotowano interwencji dotyczącej złej jakości wody w nieckach basenowych.

Higiena Pracy

Sekcja Higieny Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Chorzowie w 2015r. obejmowała nadzorem warunki higieny pracy w 617 zakładach pracy. Liczba zakładów uległa wzrostowi w stosunku do roku 2014 (Tab.1).

Zdecydowana większość to zakłady małe, zatrudniające do 50 pracowników.

Lata	2013	2014	2015
Liczba zakładów nadzorowanych	550	556	617

Tab.1 Liczba zakładów objętych nadzorem w latach 2013-2015

W zakładach nadzorowanych zatrudnionych jest ogółem 23409 pracowników. Zatrudnienie w zakładach nadzorowanych w stosunku do roku ubiegłego uległo wzrostowi (Tab.2).

Lata	2013	2014	2015
Liczba pracowników w nadzorowanych zakładach	20882	21942	23409

Tab. 2 Liczba pracowników zatrudnionych w nadzorowanych zakładach w latach 2013-2015

Sekcja Higieny Pracy nadzoruje warunki higieny pracy w zakładach o zróżnicowanym profilu produkcji oraz świadczonych usług, takich jak: przemysł hutniczy, spożywczy, metalowy, lekki, chemiczny, usługi budowlane, komunalne i gospodarki odpadami, transportowe, motoryzacyjne, a także zakłady lecznicze i opieki społecznej, zakłady weterynaryjne, Park Śląski i Śląski Ogród Zoologiczny.

Działania kontrole pozwalają na:

- ustalenie rodzaju czynników szkodliwych i uciążliwych występujących na stanowiskach pracy,
- ocenę narażenia zawodowego pracowników w oparciu o zidentyfikowane zagrożenia i wyniki przeprowadzonych pomiarów środowiskowych,
- podnoszenie świadomości pracodawców i pracowników na temat zagrożeń związanych z wykonywaną pracą,
- współpracę i mobilizowanie pracodawców do podejmowania działań mających na celu zapobieganie chorobom zawodowym i innym schorzeniom spowodowanym warunkami pracy, w tym również działania administracyjne na rzecz ich wyeliminowania lub ograniczenia,
- nadzór nad spełnianiem przez pracodawców wymagań związanych z zatrudnianiem pracowników w narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne oraz czynniki rakotwórcze i mutagenne,
- nadzór nad przestrzeganiem przez pracodawców przepisów dot. warunków higieny pracy w zakładach pracy, w tym zapewnienie właściwych pomieszczeń pracy i

higieniczno-sanitarnych oraz odpowiedniego wyposażenia do wykonywania tej pracy, w tym odzieży roboczej, ochronnej i środków ochrony indywidualnej.

Nadzorem Sekcji Higieny Pracy objęte jest również przestrzeganie obowiązujących przepisów

w zakresie:

- substancji chemicznych i ich mieszanin wprowadzanych do obrotu i stosowanych w działalności zawodowej, a stwarzających zagrożenia dla ludzi, zwierząt czy środowiska,
- wprowadzania do obrotu produktów biobójczych, detergentów, prekursorów narkotyków kat. 2 i 3,
- zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

W 2015 roku w nadzorowanych zakładach pracy przeprowadzono ogółem 297 kontroli (w tym w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, sprawdzające realizację wydanych wcześniej decyzji a także kontrole problemowe, czy doraźne). Skontrolowano 212 zakładów (Tab.3).

Lata	2013	2014	2015
Liczba zakładów skontrolowanych	202	190	212

Tab.3 Liczba zakładów skontrolowanych w latach 2013-2015

Najczęściej stwierdzanymi podczas kontroli nieprawidłowościami były:

- zły stan techniczny i sanitarny pomieszczeń pracy i higieniczno-sanitarnych lub niezgodne z obowiązującymi wymaganiami ich wyposażenie,
- brak aktualnych wyników pomiarów stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przekroczenia wartości NDSiN czynników szkodliwych na stanowiskach pracy i brak działań zmierzających do ograniczenia ryzyka z tym związanego,

- brak kart charakterystyki substancji i mieszanin niebezpiecznych bądź karty nieaktualne,
- brak zgodnej z wymaganiami oceny ryzyka zawodowego uwzględniającej wszystkie rodzaje zagrożeń związanych z wykonywaną pracą.

W ramach nadzoru w zakresie szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy przeprowadzono 57 kontroli w 52 zakładach pracy. Oceniono działania zmierzające do ograniczenia ryzyka zawodowego związanego z występowaniem tych czynników m.in. w zakładach leczniczych, zakładach zajmujących się gospodarką ściekami i odpadami, zakładach produkcji żywności, zakładach instalacyjno - remontowych, sklepach wielkopowierzchniowych.

Większość stwierdzonych nieprawidłowości dotyczyła braku oceny ryzyka zawodowego pracowników dotyczącego czynników biologicznych., ponadto w jednym zakładzie stwierdzono brak procedur postępowania w związku z narażeniem na czynniki biologiczne, a w jednym brak rejestrów dotyczących narażenia na czynniki biologiczne gr. 3.

Wydano 7 decyzji nakazujących usunięcie nieprawidłowości.

W zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin przeprowadzono 15 kontroli w 12 podmiotach. Oceniano czy wprowadzający do obrotu zapewniają odbiorcom produktów niebezpiecznych odpowiednie informacje dotyczące bezpiecznego stosowania (w postaci oznakowania opakowania oraz karty charakterystyki produktu). Dwie kontrole dotyczyły oceny klasyfikacji i oznakowania płynów do uzupełniania e-papierosów.

Wśród skontrolowanych byli producenci mieszanin niebezpiecznych oraz dystrybutorzy w/w produktów – hurtownie.

Najczęściej stwierdzane w wyniku przeprowadzonych kontroli uchybienia to:

- niezgodne z wymaganiami lub niezgodne z informacjami o oznakowaniu w karcie charakterystyki oznakowanie opakowań,
- karty charakterystyki sporządzone niezgodnie z obowiązującymi przepisami, bądź zawierające w różnych sekcjach informacje ze sobą niespójne i mogące odbiorcę wprowadzać w błąd.

Wydano w tym zakresie 4 decyzje. Ponadto o nieprawidłowościach stwierdzonych w oznakowaniu opakowań lub w kartach charakterystyki produktów pochodzących od podmiotów nadzorowanych przez innych inspektorów sanitarnych, przekazano informacje właściwym terytorialnie inspektorom.

W 2015r. skontrolowano również 90 zakładów stosujących w działalności zawodowej niebezpieczne substancje i mieszaniny chemiczne. Najczęściej były to substancje chemiczne i ich mieszaniny stosowane do produkcji i w działalności usługowej m.in.: substancje stosowane do produkcji mieszanin, farby, lakiery, rozpuszczalniki, kleje, środki czyszczące, dezynfekcyjne, smary, oleje, produkty z grupy chemii budowlanej, odczynniki chemiczne. Przeprowadzono 101 kontroli w tym zakresie.

Stwierdzono nieprawidłowości związane z nieprzestrzeganiem obowiązków wynikających m.in. z kodeksu pracy i ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, t.j.: brak kart charakterystyki stosowanych substancji i mieszanin niebezpiecznych bądź karty nieaktualne, brak spisu stosowanych produktów niebezpiecznych, brak w ocenie ryzyka zawodowego lub w instrukcjach stanowiskowych informacji o zagrożeniach, wynikających ze stosowania substancji lub mieszanin niebezpiecznych, nieoznakowane zbiorniki i pojemniki służące do przechowywania produktów chemicznych, brak prysznic bezpieczeństwa oraz myjki do oczu. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 18 decyzji.

W 2015r. przeprowadzono 1 kontrolę u producenta detergentów. Ponadto przeprowadzono 1 kontrolę u stosujących produkty biobójcze, w trakcie której dokonano oceny, czy stosowane produkty mają wymagane pozwolenie na obrót. Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

Ze względu na realizację zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii nadzorowano stosowanie prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3. Nie odnotowano podejrzanych transakcji. W 2015r. Sekcja Higieny Pracy prowadziła kontrole w związku z wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych. Przeprowadzono łącznie 5 kontroli, przebadano 12 prób zabezpieczonych produktów. Wszystkie zawierały substancje będące środkami zastępczymi w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (UR-144, pentedron, 3-metylometkatynon, 4-metylo-N,N-dimetylokatynon, etyloetkatynon, 4-chlorometkatynon oraz MDMB-CHMICA). Wydano 3 decyzje nakazujące wstrzymanie wprowadzania do obrotu zabezpieczonych produktów, 4 decyzje obciążające wprowadzających do obrotu kosztami badań, 4 decyzje o nałożeniu kary oraz 3 decyzje nakazujące zniszczyć na koszt strony postępowania środki zastępcze zabezpieczone w czasie kontroli.

W lipcu 2015r. doszło do zwiększonej aktywności handlarzy środkami zastępczymi oraz znacznym wzrostem negatywnych skutków zdrowotnych po ich użyciu. We współpracy z Policją zostały wzmożone działania kontrolne w obiekcie, w którym dochodziło do sprzedaży środków zastępczych. Łącznie w Chorzowie przeprowadzono 28 wizytacji, podczas których

stwierdzano, że sklep jest nieczynny. Ostatnia wizytacja wykazała, że sklep jest zlikwidowany. Ponadto skontrolowano 9 zakładów, w których pracownicy narażeni są na czynniki rakotwórcze, wśród których najczęściej występują: promieniowanie jonizujące, azbest (przy zabezpieczaniu i usuwaniu płyt cementowo-azbestowych w budownictwie) oraz substancje rakotwórcze stosowane jako odczynniki laboratoryjne. Liczbę osób narażonych na czynniki rakotwórcze w skontrolowanych zakładach ocenia się na 25, natomiast zatrudnionych w kontakcie z tymi czynnikami na 22. Są to głównie pracownicy laboratoriów. Przeprowadzono 10 kontroli, podczas których zwracano uwagę na działania mające na celu ograniczenie zagrożenia dla zdrowia pracowników (badania profilaktyczne, szkolenia, oznakowanie, zapewnienie odzieży ochronnej, warunków do higienicznego przechowywania odzieży i spożywania posiłków) oraz prowadzenie wymaganej dokumentacji (rejestr prac i rejestr pracowników). Wydano 1 decyzję dotyczącą uzupełnienia dokumentacji o rejestr prac i rejestr pracowników.

Na podstawie informacji uzyskanych podczas kontroli oraz przedstawionych sprawozdań z badań środowiskowych ustalono, że spośród pracowników produkcyjnych, 739 osób pracuje na stanowiskach, na których występują przekroczenia wartości dopuszczalnych czynników szkodliwych (NDSiN), w tym:

w narażeniu na pyły - 237 osób, drgania mechaniczne – 108 osób, hałas – 673 osoby, substancje chemiczne – 24 osoby.

W 2015r. w wyniku realizacji nakazów dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych poprawiono warunki pracy 97 pracowników.

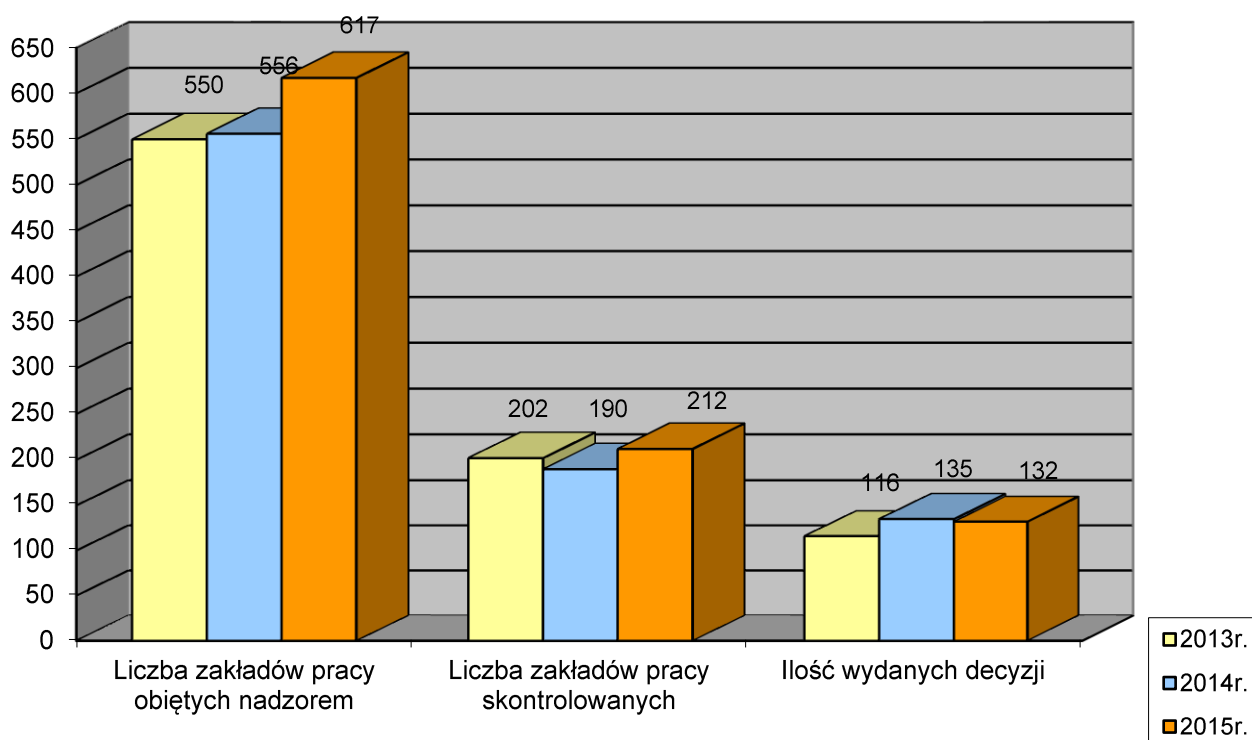
Mając na uwadze stwierdzone nieprawidłowości oraz konieczność doprowadzenia istniejących warunków do stanu zgodnego z obowiązującymi przepisami wydano 132 decyzje administracyjne (Tab. 4).

Do końca roku pracodawcy zrealizowali nakazy ujęte w 44 decyzjach, co spowodowało poprawę warunków higieny pracy pracownikom zatrudnionym w tych zakładach. Ponadto zrealizowano nakazy ujęte w 28 decyzjach wydanych w latach wcześniejszych.

Lata	2013	2014	2015
Liczba decyzji	116	135	132

Tab. 4 Liczba decyzji wydanych w latach 2013-2015

CHORZÓW - dane porównawcze za lata 2013-2015

Za rażące naruszenie obowiązujących przepisów ukarano osoby odpowiedzialne - nałożono 2 mandaty na kwotę 200,00 zł.

W roku 2015, w związku z podejrzeniem choroby zawodowej, przeprowadzono 34 postępowania dotyczące oceny narażenia zawodowego pracowników lub byłych pracowników. Wydano 19 decyzji w sprawie chorób zawodowych - 8 decyzji stwierdzających chorobę zawodową, 10 decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia oraz 1 umarzającą wszczęte wcześniej postępowanie. W ostatnich 3 latach liczba wydanych decyzji dotyczących chorób zawodowych kształtowała się następująco (Tab.5).

Lata	2013	2014	2015
Decyzje stwierdzające	12	14	8
Decyzje odmowne	17	12	10
RAZEM	29	26	18

Tab. 5 Liczba decyzji w sprawie chorób zawodowych wydanych w latach 2013-2015

W ostatnich latach stwierdzone przypadki chorób zawodowych wskazują na przesunięcie czynników etiologicznych tych chorób w kierunku: szkodliwych czynników biologicznych (stwierdzona borelioza, gruźlica, wirusowe zapalenie wątroby typu B lub C).

Zmiana struktury nadzorowanych zakładów z zakładów przemysłu ciężkiego na zakłady usługowe miała niewątpliwy wpływ na ograniczenie narażenia na szkodliwe czynniki fizyczne i chemiczne. Ciągle jednak są stanowiska, na których wyeliminowanie hałasu czy drgań mechanicznych jest trudne bądź niemożliwe (zakłady przemysłu metalowego, konstrukcji spawanych, budowy maszyn i urządzeń, budownictwa drogowego, robót górniczych).

Sekcja Higieny Pracy w ramach prowadzonego nadzoru nad warunkami pracy realizuje również zadania z zakresu promocji zdrowia. We współpracy z Oświatą Zdrowotną w 2015r. współuczestniczono w nadzorze nad realizacją ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w zakładach pracy. W trakcie kontroli z zakresu higieny pracy oceniono realizację zapisów w/w ustawy przez pracodawców. Ponadto pracodawców informowano o kampanii „Stres w pracy? Nie dziękuj!” zachęcając do podejmowania działań służących przeciwdziałania stresowi zawodowemu.

Pracownicy uczestniczyli również w kampanii „Program Ochrony Zdrowia Psychicznego w Chorzowie na lata 2014-2018” realizowanej przez Urząd Miasta Chorzów - w czasie trwania kontroli w zakładach pracy pozostawiono ulotki informacyjne.

Higiena dzieci i młodzieży

OCENA STANU SANITARNEGO NADZOROWANYCH OBIEKTÓW OŚWIATOWO - WYCHOWAWCZYCH

Ocenę stanu sanitarnego placówek oświatowo-wychowawczych dokonano na podstawie analizy wyników kontroli, które zostały przeprowadzone w ubiegłym roku, mając na uwadze przede wszystkim warunki higieniczno-zdrowotne i bezpieczeństwo pobytu dzieci i młodzieży w placówkach.

W ubiegłym roku nadzorem objętych było **87** zakładów stałych oraz **9** placówek wypoczynku, w których zorganizowano 36 turnusów.

Ogółem przeprowadzono **131** kontroli, wydano **3** decyzje prolongujące, 3 decyzje płatnicze na sumę **263** zł oraz 2 opinie sanitarne.

Nałożono **1** mandat karny na kwotę 100 zł.

ŻŁOBKI

Na nadzorowanym terenie funkcjonuje osiem placówek do których uczęszcza 304 dzieci w wieku od 4 miesięcy do 3 lat.

W ubiegłym roku w Filii Żłobka Miejskiego zakończono termomodernizację budynku, wykonano nowe podłogi oraz oświetlenie. Wymieniono wyposażenie na nowe.

Wszystkie budynki są w dobrym stanie technicznym i sanitarnym, dzieciom zapewniono pobyt w bezpiecznych i higienicznych warunkach.

PRZEDSZKOLA

Nadzorem objęto 31 placówek, w tym dwie uruchomione w 2015 roku.

W roku sprawozdawczym skontrolowano wszystkie nadzorowane placówki. Nie stwierdzono budynków o niewłaściwym stanie technicznym i sanitarnym.

Stan techniczno-sanitarny uległ poprawie :

- w Przedszkolu Nr 1 - przeprowadzono termomodernizację budynku, wymieniono instalację centralnego ogrzewania i wodno-kanalizacyjną. Wykonano system wentylacyjny dla obiektu, wymieniono posadzkę w holu oraz wycyklinowano podłogi parkietowe w salach. Położono nową nawierzchnię w części rekreacyjnej działki przedszkolnej,
- w Przedszkolu Nr 6 - wykonano system wentylacyjny w obiekcie. Przeprowadzono remont i modernizację węzła żywieniowego. Ponadto wymieniono podłogę w jednej sali dla dzieci, pomieszczenie wyposażono w nowe meble edukacyjne,
- w Przedszkolu Nr 7 - wykonano i wyposażono w nowe urządzenia sportowo-rekreacyjne plac zabaw dla dzieci,
- w Przedszkolu Nr 8 - zakończono prace termomodernizacyjne obiektu, wymieniono instalację centralnego ogrzewania, wykonano nowe posadzki w salach dla dzieci i szatni oraz wyposażono w nowe meble,
- w Przedszkolu Nr 16 Integracyjnym - przeprowadzono remont dachu oraz remont i modernizację pionu żywieniowego,
- w Przedszkolu Nr 17 - wykonano i urządzono nowy plac zabaw dla dzieci. Przeprowadzono remont pralni i zakupiono meble edukacyjne dla dwóch sal,
- w Przedszkolu Nr 19 - wymieniono nawierzchnię tarasu i części rekreacyjnej działki,
- w Przedszkolu Nr 24 - wymieniono instalację elektryczno-oświetleniową w części budynku.

Wyposażenie, sprzęt i zabawki w przedszkolach posiadają obowiązujące certyfikaty i oznakowania.

► W dwóch przedszkolach dokonano pomiarów dostosowania mebli do wzrostu dzieci. Ogółem zbadano 203 dzieci, z czego 24 dzieci (co stanowi **11,8 %**) siedziało nieprawidłowo, analogicznie w 2014 roku – **2,2%** dzieci siedziało nieprawidłowo.

► Urządzenia sportowo - zabawowe na działkach przedszkolnych są na bieżąco remontowane i konserwowane. Wiosną urządzenia, we wszystkich obiektach, są sprawdzane pod względem sprawności technicznej.

W części placówek przeglądy przeprowadzane są przez specjalistyczne firmy.

Piaskownice są zabezpieczone przed dostępem zwierząt i możliwością zanieczyszczenia piasku odchodami zwierząt, w tym odchodami ptaków.

Teren działek przedszkolnych jest ogrodzony i uporządkowany. Nieczystości usuwane są na bieżąco.

► Warunki do utrzymania higieny w przedszkolach są właściwe.

Jednorazowe ręczniki zapewnione były we wszystkich przedszkolach (**100%**), podobnie jak w roku 2014.

We wszystkich przedszkolach zapewnione było również mydło w dozownikach oraz papier toaletowy.

► Wszystkie placówki prowadzą żywienie dzieci w czasie pobytu w przedszkolu.

W 27 przedszkolach posiłki przygotowywane są na miejscu, natomiast 4 placówki korzystają z usług firmy cateringowej.

SZKOŁY

W budynkach szkół nieprawidłowości powstałe w wyniku eksploatacji takie jak zacieki, pęknięcia ścian i ubytki tynku, brudne ściany i sufity, zniszczone podłogi, zużyta stolarka drzewiowa, niesprawne urządzenia sanitarne usuwane są na bieżąco oraz w trakcie remontów prowadzonych przez szkoły najczęściej z własnych środków.

Również we własnym zakresie szkoły zakupują nowe stoliki i krzesła oraz inne wyposażenie i sprzęt.

W wyniku prowadzonego nadzoru nie stwierdzono budynków w złym stanie technicznym i sanitarno – higienicznym.

W ubiegłym roku stan sanitarny uległ poprawie:

- w Szkole Podstawowej Nr 17 wybudowano nowe boisko wielofunkcyjne. Ponadto przeprowadzono remont i renowację budynku szkolnego, wycyklinowano parkiety, przeprowadzono generalny remont jednej sali lekcyjnej i wyposażono ją w nowe meble,
- w Szkole Podstawowej Nr 24, przeprowadzono remont dachu, remont traktów komunikacyjnych i części pomieszczeń szkolnych. Część pomieszczeń wyposażono w nowe meble,

- w Szkole Podstawowej Nr 25 wybudowano nowe schody do budynku szkolnego, wykonano podjazd dla osób niepełnosprawnych, położono nową nawierzchnię na placu przed wejściowym,
- w Szkole Podstawowej Nr 37 wymieniono oświetlenie w dziewięciu salach dydaktycznych oraz w części korytarzy. Ponadto w części pomieszczeń wymieniono stolarkę drzwiową, wykładziny podłogowe, pomalowano ściany, doposażono w meble i zakupiono dywany dla oddziałów nauczania zintegrowanego. Na działce szkolnej przeprowadzono remont boiska szkolnego i placu zabaw dla dzieci,
- w Gimnazjum Nr 4 pomalowano ściany i przeprowadzono renowację parkietu w pomieszczeniach bloku sportowego,
- w Gimnazjum Nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi zaadoptowano pomieszczenia na gabinet psychologa, salę rehabilitacyjną i sale rekreacyjne. Odnowiono ściany w części pomieszczeń oraz zakupiono nowe szafki dla uczniów.
- W 14 placówkach przeprowadzono remonty w zakresie:
 - odnowienia ścian w pomieszczeniach dydaktycznych, sanitarnych, w traktach komunikacyjnych i szatniach,
 - naprawy i uzupełnienia armatury sanitarnej.
- W 5 szkołach doposażono pomieszczenia w nowe meble edukacyjne.

◀ Podobnie jak w ubiegłych latach dokonano oceny rozmieszczenia uczniów w ławkach szkolnych. W roku 2015 badania przeprowadzono w dwóch szkołach podstawowych, w których 4,2% przebadanych uczniów korzystało z mebli niedostosowanych do wzrostu (analogicznie w roku 2014 – 2,2%).

W skontrolowanych szkołach meble oznakowane były zgodnie z obowiązującą Polską Normą.

◀ Przeprowadzono również analizę tygodniowych rozkładów lekcyjnych. Ocenie poddano rozkłady zajęć w 24 szkołach. Wszystkie tygodniowe rozkłady były prawidłowe, zgodne z wymogami ujętymi w rozporządzeniu.

◀ W ramach kontroli dokonano oceny warunków do utrzymania higieny osobistej.

We wszystkich szkołach zapewniona była bieżąca ciepła woda do mycia rąk.

Podobnie jak w poprzednich latach wszędzie stwierdzono stałe zaopatrzenie pomieszczeń sanitarnych w mydło, papier toaletowy oraz ręczniki jednorazowe lub suszarki.

◀ W trakcie kontroli szczególną uwagę zwrócono na infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Szkoły, za wyjątkiem jednej (SP Nr 15), mają zapewnione wystarczające warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Sukcesywnie rozbudowywana jest szkolna baza sportowa, w tym powstają boiska wielofunkcyjne.

Mimo zapewnienia przez szkoły dobrych warunków do utrzymania higieny zauważono małe zainteresowanie uczniów w zakresie systematycznego użytkowania urządzeń natryskowych po zajęciach wychowania fizycznego.

Najczęściej używane były po zajęciach dodatkowych, uczniowie z pięciu szkół korzystali sporadycznie z natrysków po zajęciach wychowania fizycznego, natomiast systematycznie były wykorzystywane w jednej szkole.

◀ Szkoły zapewniły wszystkim uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

◀ Szkoły w dalszym ciągu uczestniczą w akcji „Warzywa i owoce w szkole”, którą finansuje Agencja Rynku Rolnego.

W 2015 roku w akcji uczestniczyło 1775 uczniów klas I-III (co stanowi **34,2%**) z 8 szkół podstawowych (**57,2%** szkół). Natomiast w roku 2014 z akcji skorzystało **55,7%** uczniów.

◀ W 2015 roku zmniejszyła się liczba uczniów spożywających mleko finansowane przez Agencję Rynku Rolnego. Z mleka korzystało **95,5%** uczniów szkół podstawowych, natomiast w 2014 korzystało **100%** uczniów.

◀ Posiłki przygotowywane są na miejscu w stołówkach szkolnych.

W porównaniu z rokiem 2014 nieznacznie zmalała liczba uczniów spożywających obiady w stołówkach szkolnych.

W roku 2015 z obiadów korzystało **42,7%** uczniów, natomiast w roku 2014 z obiadów korzystało **43,1%** uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjów.

W 2015 roku **28,8%** obiadów finansowanych było przez Ośrodek Pomocy Społecznej, natomiast 2014 roku **31,8%**.

Z obiadów bezpłatnych korzystają przede wszystkim uczniowie pochodzący z rodzin z trudną sytuacją materialną oraz z rodzin patologicznych.

SZKOŁY WYŻSZE

Na nadzorowanym terenie znajdują się 4 szkoły wyższe w tym: 1 publiczna i 3 niepubliczne, zlokalizowane w sześciu obiektach.

Uczelnie te znajdują się w budynkach adaptowanych, przystosowanych dla potrzeb szkolnictwa za wyjątkiem jednego obiektu nowo wybudowanego, obecnie mieszczącego się w dwóch budynkach.

Stan techniczny i higieniczno-sanitarny w budynkach uczelni nie budził zastrzeżeń. Zachowana była bieżąca czystość pomieszczeń i urządzeń oraz zapewniono środki do utrzymania higieny osobistej. Wszystkie placówki posiadały w sanitariatach dostęp do bieżącej ciepłej wody.

Uczelnie nie posiadają własnej infrastruktury do prowadzenia zajęć sportowych, zawierane były umowy wynajmu sal i terenów sportowych w innych obiektach.

SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO - WYCHOWAWCZY

W budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Młodzieży Niewidomej i Słabowidzącej stan techniczno – sanitarny wszystkich pomieszczeń jest dobry.

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

OŚRODEK REHABILITACYJNO – EDUKACYJNO – WYCHOWAWCZY

Ośrodek ma swoją siedzibę w budynku adaptowanym na cele placówki. W zakładzie przebywają osoby niepełnosprawne w wieku od 3 do 25 lat.

Stan sanitarno-techniczny budynku nie budził zastrzeżeń. Ośrodek jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych, budynek wyposażony jest w podjazd i windę.

WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

W objętych nadzorem dwóch placówkach przebywają osoby z upośledzeniem intelektualnym, sprzężonym kalectwem w stopniu znacznym oraz osoby niewidome i niedowidzące. Stan sanitarny budynków jest dobry. W placówce dla osób niewidomych i słabowidzących wyremontowano podłogi w trzech salach i w gabinecie specjalistycznym. Natomiast w warsztatach dla osób z upośledzeniem umysłowym rozszerzono działalność poprzez utworzenie oddziału na pobyt dzienny.

ŚWIETLICE SOCJOTERAPEUTYCZO – ŚRODOWISKOWE

W 2015 roku funkcjonowało trzynaście tego typu świetlic, w których działalność opiekuńczo – wychowawcza prowadzona była w godzinach popołudniowych lub w dniach wolnych od nauki szkolnej. Warunki sanitarno-techniczne we wszystkich świetlicach były zgodne z wymogami.

PLACÓWKI WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

Na nadzorowanym terenie organizowany był letni i zimowy wypoczynek wyłącznie w miejscu zamieszkania, głównie w zakładach całorocznych będących pod stałym bieżącym nadzorem.

We wszystkich placówkach zapewnione były odpowiednie warunki sanitarno-higieniczne.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Opiniowanie planów zagospodarowania przestrzennego na terenie miasta Chorzów

- w 2015 roku wydano trzy uzgodnienia w formie opinii sanitarnych dotyczących planów zagospodarowania przestrzennego dla miasta Chorzów, oraz siedem opinii sanitarnych dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla miasta Chorzów (w tym trzy związane ze zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego),
- w mieście Chorzów projektami zmiany planów zagospodarowania przestrzennego objęto około 0,70 % powierzchni terenu,
- poszczególne wnioski obejmowały głównie tereny ograniczone kilkoma ulicami oraz tereny w okolicy jednej ulicy. Dla Chorzowa rozpatrywane projekty planów zagospodarowania dotyczyły zróżnicowanych terenów – od powierzchni poniżej 1 ha do powierzchni około 13 ha. W opisywanych sprawach zwracano uwagę na zdrowie ludzi, gospodarkę wodno – ściekową, odpady, bezpieczeństwo ludzi i zwierząt, ochronę środowiska gruntowo – wodnego, ochronę powietrza atmosferycznego, ochronę przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym oraz ochronę środowiska naturalnego.

Dla obszarów planów ustalano zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego m.in. poprzez:

- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- zakaz lokalizacji inwestycji przekraczających dopuszczalne wartości zanieczyszczeń i uciążliwości na granicy terenu lub lokalu, do którego prowadzący instalacje ma tytuł prawny,
- nakaz stosowania proekologicznych źródeł ciepła do celów grzewczych oraz socjalno – bytowych,
- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych wód opadowych i roztopowych do wód lub ziemi,

- zakaz wprowadzania ścieków, które nie spełniają obowiązujących norm czystości do kanalizacji sanitarnej,
- zakaz instalacji infrastruktury radio – i telekomunikacyjnej w sposób mogący negatywnie oddziaływać na ludzi,
- zakaz stosowania materiałów pyłących do utwardzania powierzchni dróg i parkingów,
- nakaz prowadzenia właściwej gospodarki odpadami – zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi,
- nakaz oczyszczania ścieków opadowych z substancji ropopochodnych i części stałych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- nakaz stosowania retencji wód opadowych.

Plany zagospodarowania przestrzennego zmieniały przeznaczenie obszarów przede wszystkim na tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowej (w szczególności wielorodzinnej), a w dalszej kolejności przemysłowo – produkcyjnej.

Zapisy dotyczące przeznaczenia terenów były prawidłowe i nie sprawiały problemów przy uzgadnianiu uwarunkowań środowiskowych dla planowanych przedsięwzięć. Wszystkie projekty planów zagospodarowania przestrzennego zostały zaopiniowane bez zastrzeżeń.

W 2015 r. od Prezydenta Miasta Chorzów rozpatrzono następujące wnioski:

- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chorzów dla obszaru w rejonie ulic Odległej, Wolności i Drogowej Trasy Średnicowej,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chorzów dla obszaru w rejonie ulic Wiejskiej i Rębaczy,
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Chorzów dla obszaru w rejonie ulicy Piekarskiej 15.

Uzgadnianie przedsięwzięć na etapie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych

W ciągu 2015 roku wydano 2 uzgodnienia w formie opinii sanitarnej dla przedsięwzięć na etapie decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych.

Na terenie Chorzowa uzgodniono uwarunkowania środowiskowe dla następujących inwestycji:

- prowadzenie działalności polegającej na zbieraniu oraz demontażu pojazdów, zbieraniu, przetwarzaniu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zbieraniu złomu na terenie Invest Parku Hajduki S.A. w Chorzowie przy ulicy Stalowej 17,
- budowa budynku produkcyjnego z częścią socjalną w Chorzowie przy ul. Nowej 42.

Przy uzgadnianiu przede wszystkim zwracano uwagę na:

- postępowanie z odpadami niebezpiecznymi (sposób segregacji, przechowywania i przekazywania),
- zabezpieczenie gruntu przed substancjami niebezpiecznymi,
- odpowiednie odprowadzanie ścieków bytowych oraz przemysłowych,
- oczyszczanie powietrza odlotowego,
- ochronę przed hałasem,
- stan techniczny używanego sprzętu budowlanego,
- warunki socjalno – bytowe dla pracowników

Uzgadnianie dokumentacji projektowych

W 2015 roku uzgodniono 62 dokumentacje projektowe (o cztery więcej niż w roku poprzedzającym). Najwięcej uzgodnień było dla obiektów żywienia i żywności, potem lokali fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej oraz obiektów służby zdrowia (przychodnie, gabinety prywatne) i oświaty. Sporadycznie zdarzały się obiekty przemysłowe. W trakcie uzgodnień dokumentacji projektowych nie napotymano większych trudności w ich uzgadnianiu. Sporadycznie wyjaśniano niezgodności z wymogami sanitarnohigienicznymi bezpośrednio z projektantem lub inwestorem. Nie było przypadku negatywnego uzgodnienia projektu.

Uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych

W 2015 r. wydano 108 opinii dopuszczających do użytkowania nowe lub zmodernizowane placówki (o 5 mniej niż w roku poprzedzającym). W/w opinie zostały wydane przede wszystkim dla takich obiektów jak: bary piwne, kawiarnie, lokale gastronomiczne (około

30% wszystkich obiektów dla których dokonano odbioru), sklepy i kioski spożywcze (a łącznym udziale około 17% wszystkich odbiorów), salony kosmetyczne i fryzjerskie (około 15%), gabinety lekarskie oraz przychodnie specjalistyczne (15%) oraz obiekty przemysłowe (4%).

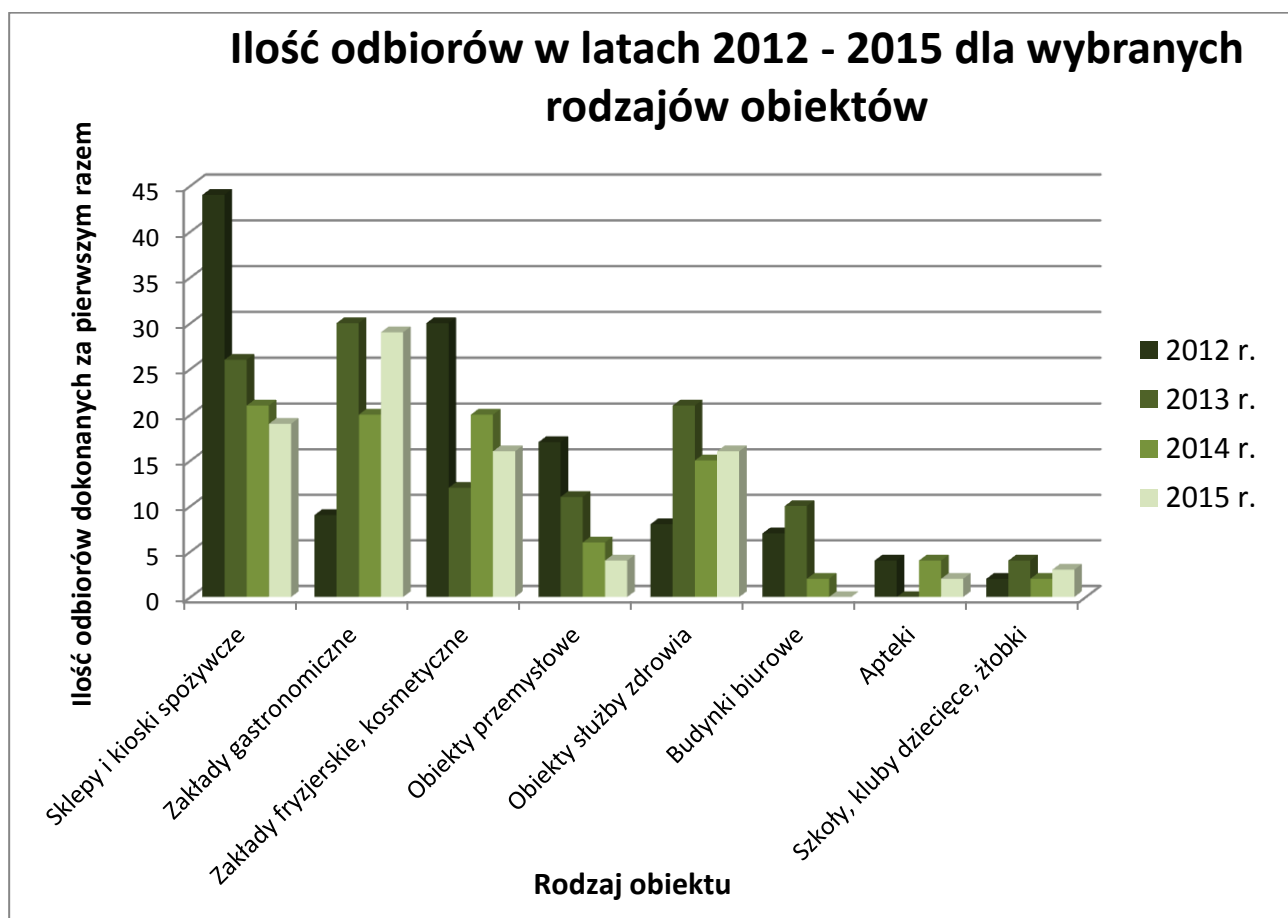
Udział poszczególnych obiektów w całkowitej ilości odbiorów dla miasta Chorzów przedstawiono na wykresie poniżej (wykres 1). Do kategorii „inne” zaliczono obiekty kultury, zakłady handlowo – usługowe niezwiązane z żywnością, sklepy medyczo – zielarskie, stacje paliw itd.

Wykres 1. Udział poszczególnych obiektów w całkowitej ilości odbiorów w Chorzowie

Na wykresie poniżej (wykres 2) przedstawiono zmiany w ilości odbieranych obiektów dla poszczególnych kategorii na przestrzeni ostatnich czterech lat. W stosunku do lat poprzednich odnotowano spadek ilości odbiorów sklepów spożywczych, obiektów przemysłowych i budynków biurowych. Ponadto na wykresie 2 można zaobserwować rosnącą ilość otwieranych zakładów gastronomicznych w Chorzowie w ostatnim roku. Ilość odbiorów obiektów służby zdrowia utrzymuje się od kilku lat na wysokim poziomie. W stosunku do

roku 2014 r. zmniejszyła się ilość otwieranych aptek w mieście. Ilość kontroli w żłobkach, klubach dziecięcych oraz szkołach utrzymuje się na podobnym poziomie od wielu lat.

Wykres 2. Ilość odbiorów w latach 2012 – 2015 dla wybranych rodzajów obiektów

Do najciekawszych obiektów dopuszczonych do użytkowania na terenie miasta Chorzów należą:

- Szpital okulistyczny w Chorzowie przy ulicy Katowickiej 50,
- Budynek Centrum Medycznego „BetaMed” przy ulicy Raławickiej 20A w Chorzowie,
- Zakład odnowy biologicznej „CLUB INTERFIT” z punktem handlowym przy ulicy 3-go Maja 169 w Chorzowie,
- Pawilon ekspozycyjny dla gepardów w Śląskim Ogrodzie Zoologicznym w Chorzowie,

- Centrum Nauk Stosowanych Śląskiego Międzyuczelnianego Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych w Chorzowie przy ulicy 75-go Pułku Piechoty 1 (II etap budowy),
- Bar z produkcją „SUSHI BAR” przy ulicy Zielony Zaulek 1/1 w Chorzowie,
- Instalacja biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych na terenie wysypiska odpadów w Chorzowie przy ulicy Brzezińskiej,
- Kontenery zaplecza terenów sportu przy ulicy Katowickiej 6, ulicy Wolności 139 i ulicy Pokoju 6 w Chorzowie (m.in. dla boisk sportowych „Kresy” oraz lodowiska „AKS”),

Łączna ilość opinii związana z kontrolami na terenie miasta Chorzów wydana w porozumieniu z poszczególnymi sekcjami PSSE w Chorzowie przedstawiona została w tabeli 1 zamieszczonej poniżej. Kontrole dokonywane były przede wszystkim na wnioski indywidualnych inwestorów oraz na wnioski Urzędu Miasta.

Tabela 1. Opinie wydane dla poszczególnych sekcji nadzoru bieżącego

L.p.	Znak sekcji	Warunki zabudowy	Uwarunkowania środowiskowe	Dokumentacje projektowe	Dopuszczenie do użytkowania
1.	HŻŻiPU	-	-	29	58
2.	HKiŚ	-	-	18	24
3.	HP	-	2	3	6
4.	HD	-	-	6	4
5.	EP	-	-	6	16
6.	Wet.	-	-	-	-
Ogółem:	-	-	2	62	108

Oświata Zdrowotna

OCENA STANU SANITARNEGO W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI OŚWIATOWO-ZDROWOTNEJ

Oświata Zdrowotna Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Chorzowie w 2015 r. realizowała zadania w zakresie profilaktyki chorób i promocji zdrowia wynikające z zapisów Ustawy o PIS, realizacji POZNPT oraz potrzeb zdrowotnych środowiska.

W świetle w/w dyrektyw wdrażała następujące interwencje programowe :

PROGRAMY OGÓLNOPOLSKIE

1. Program edukacyjny zapobiegający nadwadze i otyłości „*Trzymaj Formę*” – IX edycja.
2. Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.
3. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.
4. Profilaktyczny Program w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od Alkoholu, Tytoniu i innych Środków Psychoaktywnych.
5. Program profilaktyki zachorowań na raka szyjki macicy „Wybierz Życie- Pierwszy Krok”.

Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

W ramach tego programu realizowane są następujące interwencje programowe i nieprogramowe:

- ***Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”*** -VII edycja

Adresaci programu:

- 971 dzieci przedszkolnych (100% dzieci wytypowanych do realizacji programu)
- 756 rodziców i opiekunów

Zasięg programu :

- 27 przedszkoli z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
dodatkowo 6 szkół podstawowych (100% wytypowanych placówek)
- **Program Edukacji Antytytoniowej „Nie pal przy mnie proszę”** – V edycja

Adresaci programu:

- 1154 uczniów z klas I-III szkół podstawowych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu)
- 880 rodziców

Zasięg programu:

- 9 szkół podstawowych z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- **Program Profilaktyki Palenia Tytoniu „Znajdź właściwe rozwiązanie”** – V edycja

Adresaci programu:

- 500 uczniów z klas I-III szkół gimnazjalnych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu)
- 45 uczniów V-VI szkół podstawowych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu)
- 23 uczniów zasadniczej szkoły zawodowej (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu)
- rodzice

Zasięg programu:

- 8 szkół gimnazjalnych z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
2 szkoły podstawowe z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
1 zasadnicza szkoła zawodowa z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)

- ***Światowy Dzień bez Tytoniu - 31 maja***

Adresaci akcji:

- uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
- społeczność lokalna
- petenci Stacji

Zasięg akcji:

- 18 szkół podstawowych z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- 18 szkół gimnazjalnych z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- 23 szkoły ponadgimnazjalne z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)

- ***Światowy Dzień Rzucania Palenia (trzeci czwartek listopada)***

Adresaci:

- studenci wyższej uczelni
- uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
- petenci Stacji
- grono pedagogiczne
- pacjenci i personel medyczny
- mieszkańcy miasta
- osoby odwiedzające stronę internetową tutejszej Stacji

Zasięg akcji:

- 18 szkół podstawowych z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- 18 szkół gimnazjalnych z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- 23 szkoły ponadgimnazjalne z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- uczestnicy akcji profilaktycznych organizowanych przez Oświatę Zdrowotną

Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

Adresaci programu:

- uczniowie ze szkół ponadgimnazjalnych
- uczestnicy Chorzowskiego Dnia Promocji Zdrowia
- petenci Stacji
- pacjenci i personel medyczny poradni i szpitala na terenie Chorzowa
- klienci sklepu z upominkami
- klienci restauracji
- dyrektorzy szkół
- mieszkańcy Chorzowa
- personel medyczny
- redakcja portalu internetowego

Zasięg programu:

- 24 szkoły ponadgimnazjalne z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- 4 uczelnie wyższe na terenie Chorzowa
- 1 restauracja
- 1 sklep z upominkami
- Uczestnicy akcji profilaktycznych organizowanych przez Oświatę Zdrowotną

T r z y m a j F o r m ę !

Adresaci programu:

- 850 uczniów z klas V-VI szkół podstawowych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu)
- 1125 uczniów z klas I-III szkół gimnazjalnych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu)
- rodzice i opiekunowie

Zasięg programu:

- 10 szkół podstawowych z terenu Chorzowa (100 % placówek wytypowanych do realizacji programu)
- 11 gimnazjów z terenu Chorzowa (100 % placówek wytypowanych do realizacji programu)

Profilaktyczny Program w Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu od Alkoholu, Tytoniu i innych Środków Psychoaktywnych

W ramach tego projektu realizowany jest program „ARS, czyli jak dbać o miłość”.

Adresaci programu:

- 879 uczniów szkół ponadgimnazjalnych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu)

Zasięg programu:

- 14 szkół ponadgimnazjalnych (100% wytypowanych do realizacji programu placówek)

PROGRAMY WOJEWÓDZKIE

Podstępne WZW

Adresaci programu:

- 622 uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych (100% uczniów wytypowanych do realizacji programu)

Zasięg programu:

- 9 wytypowanych szkół ponadgimnazjalnych z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- 2 wytypowane gimnazja z terenu Chorzowa (100 % wytypowanych placówek)

Żywnienie na wagę zdrowia

Adresaci programu:

- personel kuchenny, dietetycy i intendenci, rodzice dzieci przedszkolnych

Zasięg programu:

- 53 placówek (żłobek, przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne) z terenu Chorzowa (100% placówek wytypowanych do realizacji programu)

Profilaktyka chorób nowotworowych

W ramach programu realizowano kampanię profilaktyki czerniaka „Znamię! Znam je?”

Adresaci programu:

- 710 uczniów szkół ponadgimnazjalnych (100% placówek wytypowanych do realizacji programu)

Ponadto edukowano:

- 55 grono pedagogiczne i rodzice

Zasięg programu:

- 20 szkół z terenu Chorzowa (100% placówek wytypowanych do realizacji programu)

Smak życia czyli debata o dopalaczach.

Adresaci programu:

- Uczniowie szkół gimnazjalnych.

Zasięg program

- 18 szkół gimnazjalnych z terenu Chorzowa (100% placówek wytypowanych do realizacji programu)

Po analizie protokołów z wizytacji działalności oświatowo-zdrowotnej i promocji zdrowia, przedłożonej do wglądu dokumentacji, rozmów ze szkolnymi koordynatorami programu i dyrektorami szkół stwierdza się, że interwencje programowe były wdrażane prawidłowo. Młodzież szkolna posiada stosowną wiedzę nt. szkodliwości palenia, zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia.

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE OGÓLNOPOLSKIE

1. Światowy Dzień Zdrowia-Hasło Roku
2. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach
3. Światowy Dzień AIDS

Światowy Dzień Zdrowia - Hasło Roku

W 2015 roku Światowy Dzień Zdrowia obchodzony był pod hasłem " *Bezpieczeństwo żywności*".

Cele akcji:

- zwrócenie uwagi na czynniki mogące wywołać choroby przenoszone drogą pokarmową,
- promowanie zasad bezpiecznego przygotowywania i przechowywania żywności

Adresaci:

- seniorzy
- pracownicy i petenci PSSE w Chorzowie
- dzieci pozostające w mieście podczas wakacji letnich
- dyrektorzy szkół
- przychodnie z terenu Chorzowa
- pielęgniarki i higienistki środowiska szkolnego

- uczestnicy Chorzowskiego Dnia Promocji Zdrowia
- czytelnicy stron internetowych

Zasięg akcji:

- uczestnicy akcji prozdrowotnych organizowanych przez Oświatę Zdrowotną
- osoby przebywające na terenie PSSE w Chorzowie
- czytelnicy stron internetowych (czytelnicy strony internetowej PSSE w Chorzowie)
- 53 szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne z terenu Chorzowa

Ś w i a t o w y D z i e ń A I D S

Cel akcji:

- Wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmiany postaw ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie i życie, promowanie testowania w kierunku HIV.

Adresaci:

- studenci wyższej uczelni
- dyrektorzy szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
- grono pedagogiczne z chorzowskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych

Zasięg akcji:

- 18 szkół podstawowych (100% wytypowanych placówek)
- 24 szkoły ponadgimnazjalne (100% wytypowanych placówek)
- 18 szkół gimnazjalnych (100% wytypowanych placówek)
- 1 uczelnia wyższa na terenie Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- 10 nauczycieli, pedagogów i psychologów z chorzowskich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (wytypowanych do udziału w warsztatach)

Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Cel akcji:

- promowanie prozdrowotnej wiedzy nt. odpowiedzialnego stosowania antybiotyków,
- zwiększenie świadomości w zakresie zagrożenia jakim jest antybiotykooporność,
- promowanie rozsądnego przepisywania antybiotyków przez lekarzy.

Adresaci:

- uczniowie, personel pedagogiczny i niepedagogiczny szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Chorzowa
- pielęgniarki środowiska szkolnego z Chorzowa
- mieszkańcy Chorzowa
- dyrektorzy szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu Chorzowa
- dyrektorzy przedszkoli
- czytelnicy strony internetowej
- placówki medyczne z terenu Chorzowa

Zasięg akcji:

- 18 szkół podstawowych z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- 18 szkół gimnazjalnych z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- 24 szkół ponadgimnazjalnych z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- pielęgniarki środowiska szkolnego z Chorzowa
- 350 uczestnicy Chorzowskiego Dnia Promocji Zdrowia
- 29 placówek przedszkolnych
- 1 strona internetowa tutejszej Stacji
- Uczestnicy akcji profilaktycznych organizowanych przez Oświatę Zdrowotną

INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE WOJEWÓDZKIE

1. Brązowo ale czy zdrowo
2. Zaszczep w sobie chęć szczepienia.

Brązowo, ale czy zdrowo

Cele akcji :

- kształtowanie postaw i zachowań zdrowotnych ludności, związanych z bezpieczeństwem korzystania z promieni słonecznych w okresie letnim,
- zwrócenie uwagi na problemy zdrowotne wynikające z nieodpowiedzialnego korzystania z promieniowania ultrafioletowego (UV).
- podniesienie świadomości i wiedzy na temat procesów zachodzących w organizmie podczas opalania.

Adresaci akcji:

- dyrektorzy szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych
- dzieci pozostające w mieście podczas wakacji letnich
- mieszkańcy miasta Chorzowa

Zasięg akcji:

- 18 szkół podstawowych (100 % wytypowanych placówek)
- 18 szkół gimnazjalnych (100 % wytypowanych placówek)
- 24 szkół ponadgimnazjalnych (100 % wytypowanych placówek)
- uczestnicy akcji prozdrowotnych organizowanych przez Oświatę Zdrowotną

Zaszczep w sobie chęć szczepienia

Cele akcji:

- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych,
- wzrost świadomości dotyczącej korzyści wynikających ze szczepień ochronnych,

- zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom profilaktycznym (obowiązkowym i zalecanym).

Adresaci akcji:

- Rodzice dzieci
- Mieszkańcy Chorzowa
- Pacjenci i pracownicy placówek medycznych
- Osoby odwiedzające stronę internetową Stacji
- Osoby odwiedzające stronę internetową PSSE w Chorzowie

Zasięg akcji:

- 1 strona internetowa
- Uczestnicy akcji prozdrowotnych organizowanych przez Oświatę Zdrowotną
- Placówki medyczne i szpitale na terenie Chorzowa (100% wytypowanych placówek)

INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA

1. Festyn dziecięcy „Zdrowe i bezpieczne wakacje”
2. Organizacja stanowiska z materiałami edukacyjnymi na Chorzowski Dzień Promocji Zdrowia
3. Lekki tornister.
4. Bezpieczne ferie.
5. Barszcz Sosnowskiego.
6. Zachowania zdrowotne młodzieży w Polsce- dopalacze.

Festyn Dziecięcy „Zdrowe i bezpieczne wakacje” w Muzeum Górnośląski Park Etnograficzny w Chorzowie.

Cele akcji :

- zwrócenie uwagi na czynniki mogące wywołać choroby przenoszone drogą pokarmową,

- promowanie zasad bezpiecznego przygotowywania i przechowywania żywności

Adresaci akcji:

- dzieci z półkolonii, świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych,
- seniorzy,
- mieszkańcy Chorzowa i ościennych miast.

Zasięg akcji:

- 488 uczestników festynu

**Organizacja stanowiska z materiałami edukacyjnymi
na Chorzowski Dzień Promocji Zdrowia**

Adresaci akcji:

- mieszkańcy Chorzowa i ościennych miast

Zasięg akcji:

- 350 uczestników w Miejskim Ośrodku Rekreacji i Sportu w Chorzowie

Lekki tornister

Cel akcji:

- Zwrócenie uwagi na właściwy wybór tornistra jego użytkowanie i pakowanie aby zapobiec dysfunkcjom układu ruchu.
-

Adresaci akcji:

- Rodzice dzieci w wieku szkolnym.
- Dyrektorzy szkół podstawowych

Zasięg akcji:

- 18 szkół podstawowych z terenu Chorzowa (100% wytypowanych placówek)
- 1 strona internetowa

Bezpieczne ferie.

Cel akcji:

- Zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznego wypoczynku zimowego.

Adresaci akcji:

- Dyrektorzy szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych.
- Dzieci i młodzież

Zasięg akcji:

- 18 szkół podstawowych (100% wytypowanych placówek)
- 24 szkoły ponadgimnazjalne (100% wytypowanych placówek)
- 18 szkół gimnazjalnych (100% wytypowanych placówek)

Barszcz Sosnowskiego.

Cel akcji:

- Ostrzeżenie i zwrócenie uwagi na zagrożenia związane z kontaktem ludzi z Barszczem Sosnowskiego.

Adresaci akcji:

- Mieszkańcy Chorzowa
- Dyrektorzy szkół podstawowych, gimnazjalnych ponadgimnazjalnych
- Placówki medyczne

Zasięg akcji:

- Miasto Chorzów
- 18 szkół podstawowych (100% wytypowanych placówek)
- 24 szkoły ponadgimnazjalne (100% wytypowanych placówek)
- 18 szkół gimnazjalnych (100% wytypowanych placówek)
- Placówki medyczne (100% wytypowanych placówek medycznych)

Zachowania zdrowotne młodzieży w Polsce – dopalacze.

Cel akcji:

- profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu psychoaktywnych środków zastępczych w środowisku młodzieży.

Adresaci akcji:

- młodzież gimnazjalna i ponadgimnazjalna,
- rodzice
- kadra pedagogiczna
- mieszkańcy Chorzowa

Zasięg akcji:

- 18 szkół podstawowych (100% wytypowanych placówek)
- 24 szkoły ponadgimnazjalne (100% wytypowanych placówek)
- 18 szkół gimnazjalnych (100% wytypowanych placówek)
- Uczestnicy akcji profilaktycznych organizowanych przez Oświatę Zdrowotną

Wsparcie ze strony Urzędu Miasta Chorzów i współorganizatorów, pozwoliło na organizację szeregu imprez prozdrowotnych dla lokalnego społeczeństwa.

Realizowane przedsięwzięcia uwzględniały aktualne potrzeby społeczności lokalnej.

**Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Chorzowie**
Maria Lortz
mgr inż. Maria Lortz